

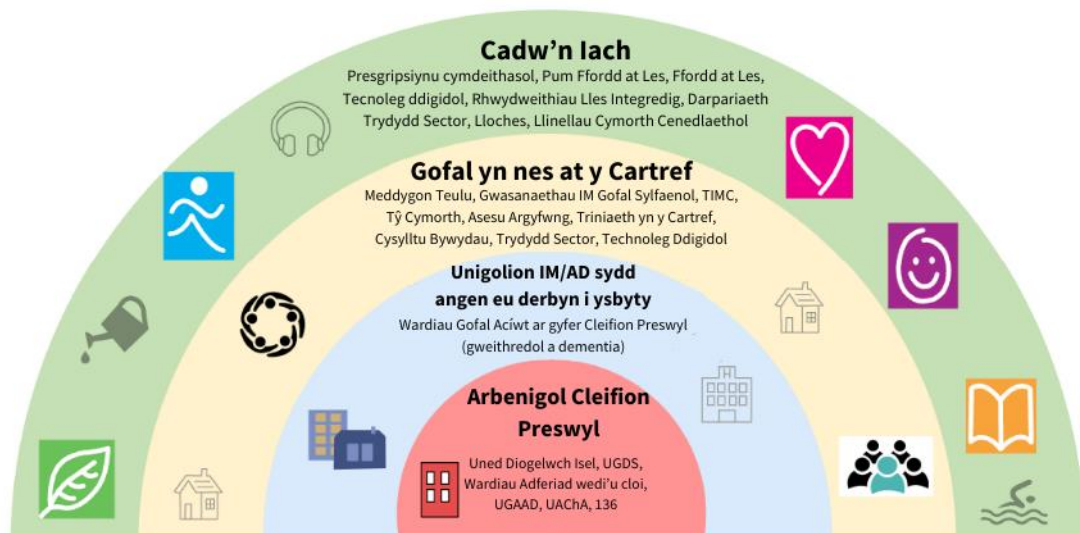
GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Aneurin Bevan
University Health Board

Ionawr 2021

TRAWSNEWID GWASANAETHAU IECHYD MEDDWL I OEDOLION YNG NGWENT

PAPUR TRAFOD

'Gwasanaethau iechyd meddwl ac anableddau dysgu tosturiol ac o safon uchel, sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, sy'n gweithio'n galed i greu canlyniadau ardderchog i drigolion Gwent'

1.DIBEN	4
2 YNGLŶN Â BWRDD IECHYD PRIFYSGOL ANEURIN BEVAN.....	8
3. EIN GWELEDIAETH AR GYFER GWASANAETHAU IECHYD MEDDWL YNG NGWENT.....	9
4. SUT Y CAIFF GWASANAETHAU EU DARPARU AR HYN O BRYD?.....	11
5. BETH YW'R HRIAU Y MAE EIN GWASANAETHAU'N EU HWYNEBU?.	18
6. BETH YR YDYM WEDI BOD YN EI DRAFOD GYDA'N STAFF A'R RHEINY SY'N DEFNYDDIO EIN GWASANAETHAU	21
7 RHAI SYNIADAU YR HOFFEM EU RHANNU	23
8. YR OPSIWN YR YDYM YN EI FFAFRIO O RAN DARPARU GWASANAETHAU IECHYD MEDDWL AR GYFER OEDOLION YNG NGWENT	31
9 BETH YW EICH BARN?	36
10 BETH NESAF	36

RHESTR O ATODIADAU

ATODIAD 1: HOLIADUR	37
ATODIAD 2 DEALL Y JARGON	51
ATODIAD 3 RHESTR DDOSBARTHU'R YMGYNGHORIAD	
55	
ATODIAD 4 Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb.....	57

Rhowch wybod i ni beth yw eich barn – sut y mae modd i chi gysylltu â ni?

Gallwch gysylltu â ni i gael gwybodaeth bellach drwy:

ABB.MHLDEngagement@wales.nhs.uk

**Post; Is-Adran IMAD Gwent
Ffordd y Lodj,
Caerllion,
Casnewydd
NP18 3XQ**

<https://bipab.gig.cymru>

1. DIBEN

Diben y ddogfen hon yw cychwyn y drafodaeth ar sut y mae mynd ati i drawsnewid gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion yng Ngwent. Mae'n cwmpasu ein holl wasanaethau iechyd meddwl i oedolion, ac yn gofyn am eich barn ar nifer o faterion yr ydym yn eu hystyried ar hyn o bryd. Ceir llawer iawn o wybodaeth yn y ddogfen hon, ond yn gryno, y prif newidiadau sy'n cael eu cynnig yw:

Beth sy'n digwydd nawr?	Beth fyddai'r newid yn ei olygu?
Mae'r gwasanaethau iechyd meddwl a lles (Haen Sylfaen) a ddarperir gan y GIG, yr Awdurdod Lleol a darparwyr o'r trydydd sector yn amrywio o ardal i ardal o fewn Gwent. Mae'r mynediad at ddarpariaeth yn annheg, sy'n golygu y gall y grwpiau sydd â'r angen mwyaf, wynebu rhwystrau o ran cael mynediad at gefnogaeth. Nid yw staff rheng flaen, nad ydynt yn staff iechyd meddwl, bob amser yn hyderus wrth grybwyll iechyd meddwl ac mae diffyg gwybodaeth yn ei mysg ynglŷn â ble y dylid cyfeirio unigolion am help.	Bydd gan boblogaeth Gwent fynediad at amrywiaeth eang o adnoddau hunan-gymorth a chefnogaeth pa le bynnag y maent yn byw. Darperir y gwasanaethau, mewn partneriaeth, gan y GIG, Awdurdodau Lleol, y trydydd sector a'r cymunedau eu hunain. Mae gan grwpiau sy'n wynebu'r risg mwyaf o ran iechyd meddwl a lles fynediad rhwydd at amrywiaeth o adnoddau hunan-gymorth. Gall staff, nad ydynt yn staff rheng flaen, dderbyn hyfforddiant iechyd meddwl a lles yn rhad ac am ddim. Bydd hyn yn gwneud iddynt deimlo'n fwy hyderus wrth drafod iechyd meddwl a lles, a byddant yn gwybod ble y dylid cyfeirio pobl am gefnogaeth. Bydd gwefan wedi ei brandio ar gael, sy'n hawdd i'w defnyddio, a fydd yn cynnwys adnoddau hunan-gymorth dibynadwy sydd wedi eu profi.

	Bydd ymgyrch farchnata'n cael ei sefydlu er mwyn gwneud yn siŵr bod pobl yn gwybod ble i fynd i ofyn am gymorth a chefnogaeth.
Mae cefnogaeth iechyd meddwl gofal sylfaenol ynghlwm â phob practis Meddyg Teulu yng Ngwent. Ar hyn o bryd mae amrywiaeth o ran yr ystod o wasanaethau sydd ar gael a sut y gellir cael mynediad atynt.	Bydd swyddi ymarferwyr lles Seicolegol yn cael eu cyflwyno ar draws Gwent er mwyn rhoi cefnogaeth a chynghor i unigolion sy'n mynd at eu Meddyg Teulu gyda phroblemau iechyd meddwl llai dwys. Ein cynnig yw y bydd y gefnogaeth o ran iechyd meddwl gofal sylfaenol yn cael ei gwella ac yn symud tuag at fodel cyflawni sy'n seiliedig ar hwb. Bydd yr hwb yn cefnogi grŵp o bractisiau Meddygon Teulu yn lleol Bydd ystod lawn o therapïau unigol a therapïau grŵp ar gael trwy'r timau sydd wedi eu lleoli yn yr hwb. Bydd y ffordd o gael mynediad at asesiadau a thriniaethau yr un fath i holl drigolion Gwent pa le bynnag y maent yn byw.
Mae nifer o ffyrdd gwahanol y gall unigolion gael mynediad i'n gwasanaethau argyfwng: Caiff asesiadau ar gyfer unigolion sy'n wynebu argyfwng iechyd meddwl eu gwneud yn lleol (eich ysbyty lleol) yn ystod oriau gwaith. Y tu allan i oriau gwaith, caiff unigolion sy'n wynebu argyfwng ac sydd angen asesiad a chymorth, eu gweld yn Ysbyty Sant Cadog. Mae cleifion sydd mewn argyfwng sy'n cael eu gweld gyntaf gan yr	Bydd asesiadau argyfwng yn parhau i gael eu gwneud yn lleol, a bydd slotiau ychwanegol ar gael yn ystod y dydd yn Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng (UACHA) yn Ysbyty St Cadog, Caerllion. Rydym yn cynnig y bydd un pwynt cyswllt yn cael ei greu ar gyfer cleifion sy'n cael eu gweld yn gyntaf gan yr heddlu neu'r gwasanaeth ambiwlans, a bydd y pwynt cyswllt ar gael 24 awr y dydd ar safle St Cadog, Caerllion.

Heddlu neu'r gwasanaeth ambiwlans yn cael eu hanfon i leoliadau amrywiol ar draws Gwent (ee Adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, Ystafell 136) - Nid oes un pwynt ar gyfer mynediad i'r gwasanaeth.	
Mae'n bosib y bydd cleifion sy'n cael eu hasesu yn dilyn atgyfeiriad i'r Tîm Argyfwng yn cael eu hanfon adref; eu cyflwyno i'r Tîm Gofal Cartref neu'r Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol am apwyntiadau pellach; neu mae'n bosib y byddant yn cael eu derbyn i ysbyty neu ward iechyd meddwl am gyfnod. Caiff cleifion sydd angen aros yn yr ysbyty eu derbyn i ysbyty lleol ar gyfer asesiad a chefnogaeth/adferiad, pan fydd hynny'n bosibl.	Mae'n bosib y bydd cleifion sy'n cael eu hasesu yn dilyn atgyfeiriad i'r Tîm Argyfwng yn cael cynnig dewisiadau ychwanegol megis cefnogaeth mewn Tŷ Cymorth pwrpasol (ee Tŷ Lles yn Bettws, Casnewydd) neu drwy'r Gwasanaeth Cysylltu Bywydau. Ein cynnig yw y bydd cleifion sydd angen eu derbyn i ysbyty'n cael eu derbyn i un ward asesu benodedig sy'n gwasanaethu holl drigolion Gwent. Bydd y ward yn cael ei chefnogi gan nifer o wardiau adferiad lleol. Mae'n bosib y bydd cleifion yn symud ymlaen i un o'r wardiau rhain wrth iddynt wella neu fynd adref.
Mae'n bosibl y bydd anghenion pobl sydd angen cefnogaeth fwy arbenigol o ran iechyd meddwl yn cael eu diwallu drwy aros yn ein Uned Gofal Dwys Seiciatrïg yn Ysbyty Sant Cadog, Caerllion, Casnewydd.	Bydd anghenion pobl sydd angen cefnogaeth mwy arbenigol o ran iechyd meddwl yn parhau i gael eu diwallu drwy aros yn yr Uned Gofal Dwys Seiciatrïg (UGDS). Yn y dyfodol, rydym yn cynnig bod yr UGDS yn cael ei lleoli mewn Uned Arbenigol ar gyfer Gwasanaethau Cleifion Preswyl bwrpasol.
Diwellir anghenion pobl sydd ag anableddau dysgu sydd angen cefnogaeth fel cleifion preswyl yn Nhŷ Lafant ar safle Llanfrechfa Grange, Torfaen.	Ein cynnig yw y bydd anghenion pobl sydd ag anabledd dysgu, sydd angen cefnogaeth fel cleifion preswyl, yn cael eu diwallu mewn uned gofal aciwt i oedolion ag anableddau dysgu o fewn Uned

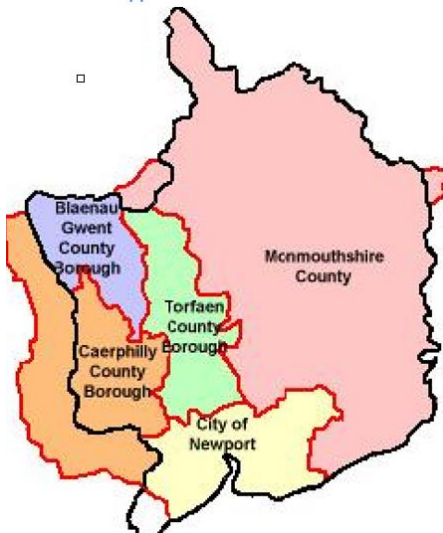
	Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl bwrpasol.
Ar hyn o bryd does dim darpariaeth GIG yng Ngwent ar gyfer pobl sydd angen y gofal mwyaf cymhleth mewn safle diogelwch isel. Yn aml diwellir eu hanghenion mewn safleoedd y tu allan i Went neu hyd yn oed y tu allan i Gymru	Ein cynnig yw y bydd anghenion pobl sydd angen cefnogaeth mewn safle diogelwch isel yn cael eu diwallu yng Ngwent, mewn Uned Diogelwch Isel bwrpasol sy'n rhan o ddatblygiad Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl.

Fe sylwch y tynnir sylw at gwestiynau wrth i chi ddarllen y ddogfen hon. Mae'r cwestiynau hefyd ar gael yn yr holiadur sydd wedi ei atodi yn Atodiad 1. A fydddech cystal â rhannu eich barn drwy lenwi'r holiadur. Mae fersiwn ar-lein ar gael e-bostio ar **ABB.MHLEEngagement@wales.nhs.uk** neu gallwch ddychwelyd yr holiadur drwy'r post gan ddefnyddio ein cyfeiriad rhadbost erbyn 22/02/21. Mae cwestiynau'r holiadur hefyd ar gael yn yr adran 'syniadau yr hoffem eu rhannu'.

Megis cychwyn y mae'r drafodaeth hon, a gobeithiwn barhau i drafod gyda chi yn ystod y blynyddoedd sydd i ddod wrth i ni adeiladu ar ein syniadau, ein profiadau a'n hadborth er mwyn parhau i wella gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion yng Ngwent. Gellir dod o hyd i dabl 'deall y jargon' yn atodiad 2 sy'n cynnig eglurhad llai cymhleth ar rai o'r termau y cyfeirir atynt yng nghorff yr adroddiad hwn.

Rydym wedi cylchredeg y wybodaeth hon yn eang (gweler atodiad 3) ond mae croeso i chi ei rhannu yn ehangach gyda'r rheiny sydd â diddordeb mewn gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion yng Ngwent. Hoffem hefyd fanteisio ar y cyfle hwn i brofi'r hyn yr ydym wedi ei ddysgu hyd yma yn sgil ein hasesiad o'r effaith ar gydraddoldeb (atodiad 4) a chlywed mwy am sut y gallai pobl sydd â nodweddion gwarchodedig gael eu heffeithio gan y cynigion.

2 YNGLŶN Â BWRDD IECHYD PRIFYSGOL ANEURIN BEVAN

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn gwasanaethu poblogaeth o tua 639,000, sef tua 21% o holl boblogaeth Cymru. Mae gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan gyfrifoldeb dros asesu angen, comisiynu a darparu gwasanaethau ar gyfer Bwrdeistrefi Sirol Blaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd a Thorfaen. Fel Bwrdd Iechyd, rydym wedi bod yn gweithio at greu ddull newydd o ddarparu gwasanaethau ar gyfer pobl Gwent drwy'r hyn a elwir yn Strategaeth Dyfodol Clinigol Gwent. Nod y strategaeth yw:

- Darparu mwy o ofal yn nes at y cartref
- Creu rhwydwaith o wasanaethau lleol sy'n darparu gofal a thriniaeth rheolaidd
- Canoli gwasanaethau arbenigol ar gyfer cleifion preswyl

Mae gan y Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu hanes hir o ddatblygu gwasanaethau cadarn sy'n canolbwyntio ar y gymuned. Mae ganddynt rwydwaith tra ddatblygedig o wasanaethau cymunedol generig ac arbenigol a gefnogir gan wasanaethau cleifion preswyl mwy arbenigol a gaiff eu cyflawni gan dimau amlddisgyblaeth.

Yn ystod y dair blynedd ddiwethaf, mae nifer o newidiadau a gwelliannau wedi eu gwneud i'r gwasanaethau. Mae hyn yn cynnwys ail-ddylunio Gwasanaethau Iechyd Meddwl ar gyfer Oedolion Hŷn a'n Gwasanaethau Preswyl ar gyfer Cleifion sydd ag Anableddau Dysgu. Ar hyn o bryd rydym yn canolbwyntio ar drawsnewid gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion. Nod y cynigion a wneir yn y ddogfen hon yw cryfhau'r hyn yr ydym eisoes wedi ei greu a symud gwelliannau pellach yn eu blaen o ran ein gwasanaethau. Budd y gwelliannau yma, at eu gilydd yn ceisio:

- Cynyddu a gwella'r gwasanaethau a ddarperir yn ein cymunedau a chefnogi lles meddyliol
- Gwella'r gefnogaeth o ran iechyd meddwl sydd ar gael o fewn gofal sylfaenol.
- Trawsnewid gwasanaethau argyfwng
- Gwella'r amrywiaeth o wasanaethau a chefnogaeth a ddarperir yn lleol er mwyn rhoi gwell cefnogaeth i bobl sydd ag anghenion cymhleth

3. EIN GWELEDIAETH AR GYFER GWASANAETHAU IECHYD MEDDWL YNG NGWENT

Ein gweledigaeth yw gwasanaethau sydd wedi eu cynllunio, a sy'n cael eu darparu er mwyn sicrhau:

Gwasanaethau iechyd meddwl ac anableddau dysgu tosturiol ac o safon uchel, sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, sy'n gweithio'n galed i greu canlyniadau ardderchog i drigolion Gwent'

Golyga hyn ein bod eisiau:

- Gwellu'r mynediad at gefnogaeth ac adnoddau iechyd meddwl drwy wneud yn siŵr eu bod ar gael pan fydd pobl eu hangen. Gall hyn olygu darparu'r adnoddau cywir o fewn y gymuned er mwyn cefnogi iechyd meddwl a lles parhaus pobl yn ogystal â ddarparu gofal ymatebol argyfwng 24 awr, saith diwrnod yr wythnos.
- Gwneud yn siŵr mai dim ond pan nad oes opsiwn addas arall y mae unigolion yn cael eu derbyn i'r ysbyty. Rydym eisiau cynnig amrywiaeth o gefnogaeth a gwasanaethau er mwyn gwneud yn siŵr nad anfon pobl i ysbyty yw'r unig opsiwn, ac os nad oes opsiwn arall, rydym eisiau sicrhau bod y cleifion yn cael eu symud, mor esmwyth â phosibl, i amgylchedd cleifion preswyl sy'n addas ar eu cyfer.
- I'n gwasanaethau ganolbwyntio ar gyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer bob unigolyn.
- Ble mae hynny'n bosibl, datblygu gwasanaethau mwy lleol a lleihau'r angen i unigolion sydd ag anghenion iechyd meddwl mwy cymhleth deithio ymhell o ardal y Bwrdd Iechyd i gael triniaeth.

Mae'r ddelwedd isod a'r geiriau sy'n dilyn yn fodd o egluro sut yr hoffem i'n gwasanaethau edrych. Fe'i gelwir yn fodel dyfodol clinigol ar gyfer iechyd meddwl, ac mae iddo 4 Haen.

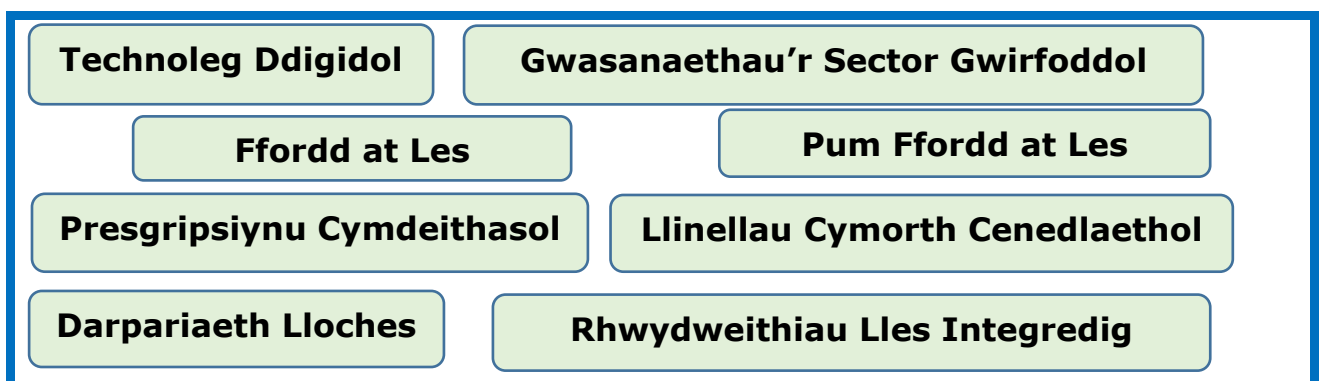
Cadw'n Iach (Haen Sylfaen)

Mae gwella lles meddyliol y boblogaeth yn fodd i unigolion sylweddoli eu llawn botensial, ymdopi â heriau bywyd, gweithio'n gynhyrchol a chyfrannu at fywyd y teulu a'r gymuned. Mae lles meddyliol yn cael effaith ar iechyd corfforol yn ogystal â iechyd meddyliol.

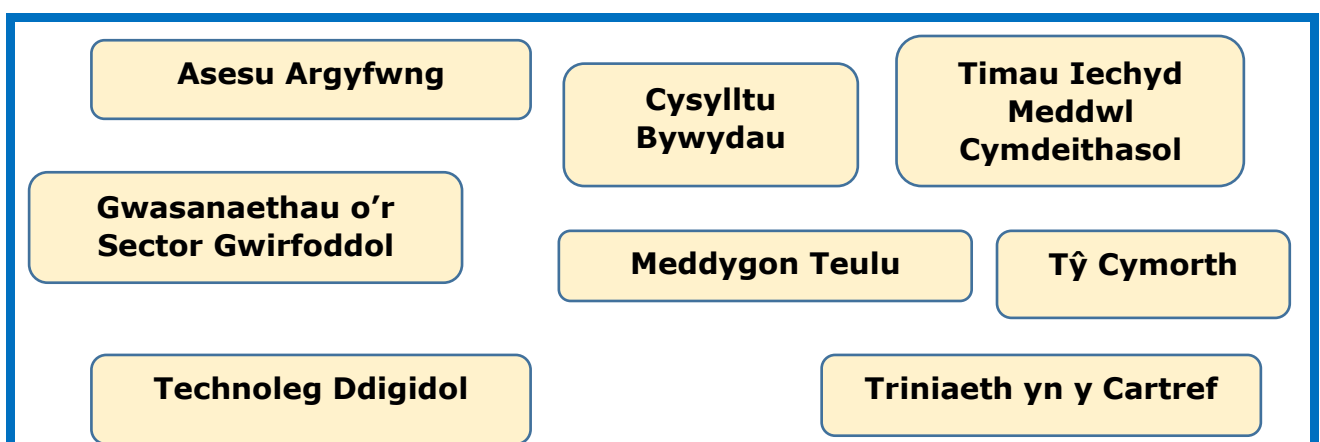
Hoffem i bawb yng Ngwent gael mynediad at ystod eang o gyfleusterau ac adnoddau modern, hygyrch a chymunedol er mwyn iddynt allu cefnogi eu lles eu hunain, a byddwn yn gweithio gyda'n partneriaid er mwyn cyflawni hyn.

Isod mae enghreifftiau o'r math o wasanaethau a chefnogaeth a geir yn yr haen yma:

Gofal yn nes at y cartref (Haen 1) – Hoffem i bobl o bob cwr o Went gael mynediad at ofal modern, o safon uchel sydd mor agos i'w cartref â phosibl. Er mwyn cyrraedd y nod yma, mae'n rhaid i ni weithio gyda'n partneriaid er mwyn cynnig gwasanaethau a gyflenwir gan dimau aml-ddisgyblaeth a gweithio ar y cyd.

Bydd enghreifftiau o hyn yn cynnwys:

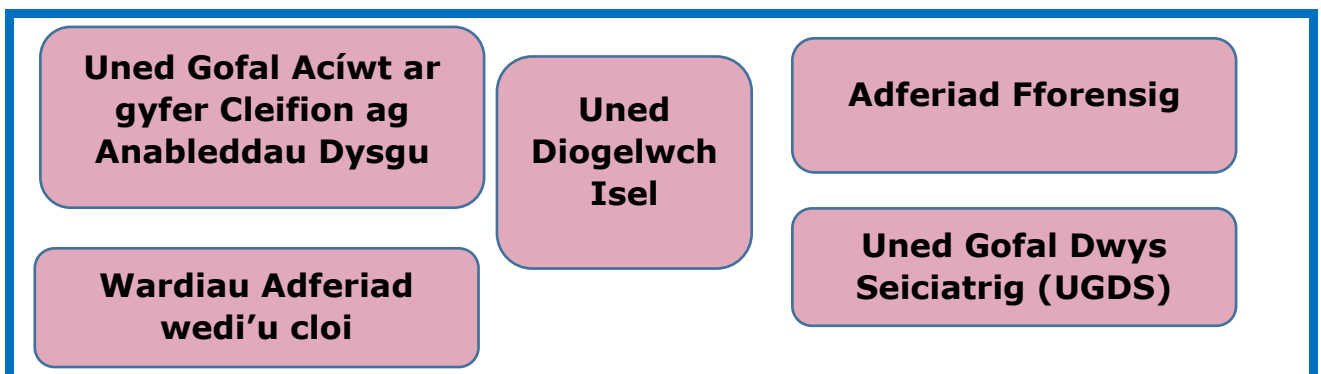
Unigolion sydd ag anghenion iechyd meddwl sydd angen aros yn yr ysbyty (Haen 2) – Rydym eisiau i bawb sydd angen cael eu derbyn i ysbyty gael mynediad at amgylchedd o safon uchel, modern a hygyrch sy'n cefnogi gofal a gwellhad diogel a gydag urddas.

Bydd hyn yn berthnasol i:

Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl (Haen 3) – Rydym eisiau i bawb sydd angen gofal a chefnogaeth gan ein hamrywiaeth o wasanaethau arbenigol ar gyfer cleifion preswyl allu cael mynediad at ofal o safon uchel mewn lleoliadau modern. B

Bydd y gwasanaethau yma'n cynnwys:

Er bod ein Model Dyfodol Clinigol yn disgrifio ystod o wasanaethau, hoffem ganolbwyntio ar wasanaethau iechyd meddwl i oedolion yn y ddogfen hon, ond bydd rhai syniadau'n torri ar draws ein holl wasanaethau. Mae trawsnewid ein gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion yn raglen waith fawr ac fe hoffem gychwyn trafodaeth gyda phawb sydd â diddordeb ynglŷn a rai o'r syniadau yma.

4. SUT Y CAIFF GWASANAETHAU EU DARPARU AR HYN O BRYD?

Rydym eisoes wedi eich cyflwyno i'n Haenau Gofal ar gyfer iechyd meddwl (ar dudalen 5). Eglurom fod 4 Haen, a rhoesom ddisgrifiad byr o'r hyn a gynhwysir ym mhob un ohonynt. Nawr, rydym eisiau rhoi gwybod i chi sut y darperir gwasanaethau pob Haen ar hyn o bryd:

Haen 1 – Cadw'n Iach

"Nid oes iechyd heb iechyd meddwl"

Eich lles meddyliol yw'r ffordd yr ydych yn teimlo a sut y gallwch ymdopi â bywyd o ddydd i ddydd. Mae'n ymwneud â theimlo'n dda a gallu gweithredu fel yr hoffech, ac mae'n hanfodol o ran gallu ymdopi gyda straen dyddiol bywyd. Mae pawb yn wahanol, ac ni fydd yr hyn sy'n effeithio ar les un unigolyn o angenrheidrwydd yn effeithio ar les meddyliol rhywun arall yn yr un ffordd.

Mae perthynas gref rhwng iechyd meddyliol a iechyd corfforol, felly, mae gwneud popeth posib i ofalu am ein lles meddyliol er budd pawb. Mae nifer o gamau y gellir eu cymryd ac adnoddau hunan-gymorth y gellir eu defnyddio, sydd wedi eu selio ar dystiolaeth, a allai gefnogi pobl i wneud hyn.

Ar hyn o bryd mae'r Bwrdd Iechyd yn rhoi mynediad i adnoddau drwy'r raglen 'Ffordd at Les', a hyrwyddir drwy dudalen we ar wefan BIPAB, ac yn aml wrth i'r rheiny sydd wedi ei ddefnyddio neu gan ein cydweithwyr yn y sector gwirfoddol ei hargymell i eraill.

Mae tudalen we Ffordd at Les yn rhoi mynediad at:

- Llyfrynnau hunan-gymorth y gellir eu lawrlwytho (ar gael mewn fformat hawdd i'w ddarllen)
- Apiau Ffonau Symudol
- Gwybodaeth ar wasanaethau gwrandio sydd ar gael yn rhad ac am ddim (Llinellau cymorth a gwasanaethau cymorth dros destun)
- Gwybodaeth ar sut i gael cymorth ychwanegol

At hyn, mae dau gwrs hunan-gymorth ar y dudalen we. Mae aelodau o'r Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol wedi eu hyfforddi i gynnal y cyrsiau, ac fel arfer cânt eu cynnal wyneb yn wyneb. Isod mae manylion y ddau gwrs:

- **BYWYD ACTIF** – mae'r cwrs hwn yn dysgu pobl sut i dderbyn y pethau mewn bywyd na allwn eu rheoli ac ymrwymo i'r pethau sy'n wirioneddol bwysig i ni
- **Rheoli Straen** – Cwrs sydd wedi bod ar gael yn rhad ac am ddim, ond yn sgil Covid-19 rydym wedi gorfod rhoi'r gorau i'w ddarparu

Mae Tîm Iechyd Cyhoeddus Gwent Aneurin Bevan hefyd yn rhoi mynediad at adnoddau **Pum Ffordd at Les Gwent**, sy'n rhoi manylion am y 5 cam y gall pawb eu cymryd er mwyn gwella eu lles meddyliol.

Mae amrywiaeth o bartneriaid yn y Trydydd Sector a'r Gymuned hefyd yn darparu gwybodaeth ar hunan-gymorth a chysiau hunan-gymorth wedi'u hwyluso, ac mae llyfrgelloedd yn rhoi mynediad i lyfrau yn rad ac am ddim fel rhan o'r rhaglen '**Darllen yn Well: Iechyd Meddwl**'.

Haen 2 (a) Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol

Sefydlwyd y Gwasanaeth Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol er mwyn gwella'r gofal o ran iechyd meddwl i unigolion yng Ngwent sydd â mân broblemau iechyd meddwl, problemau cymedrol a phroblemau dwys ond sefydlog, a'r rheiny sydd â phroblemau ymddygiad.

Nod y gwasanaeth hwn yw cynnig:

- **Asesiad** – Asesiadau iechyd meddwl cynhwysfawr ar gyfer pobl sydd wedi cael eu gweld gan Feddyg Teulu yn y lle cyntaf
- **Ymyrraeth Therapiwtig** – darparu amrywiaeth o driniaethau drwy gyfrwng ymyrraethau seicolegol tymor byr megis cwnsela, unai sesiynau unigol neu fel rhan o grŵp
- **Gwybodaeth ac arweiniad**- darparu gwybodaeth ar amrywiaeth o adnoddau, deunydd a gwasanaethau sydd ar gael i gefnogi anghenion unigolion
- **Ymgynghoriad a chyngor i Feddygon Teulu** – darparu cefnogaeth a chyngor i Feddygon Teulu a staff gofal sylfaenol eraill, er mwyn eu galluogi reoli a gofalu'n ddiogel am bobl sydd â phroblemau iechyd meddwl
- **Cefnogi atgyfeiriadau pellach**- pan fydd galw, gwneud atgyfeiriad pellach i wasanaethau iechyd meddwl eilaidd/arbenigol

Rheolir y gwasanaeth hwn ar hyn o bryd drwy gael clinigwr wedi ymlynu i bob practis Meddyg Teulu ar draws Gwent. Gwneir y rhan helaeth o'r gwaith yn y syrjeri Meddyg Teulu. Yn fwy diweddar, ac yn sgil newidiadau yr ydym wedi eu gwneud er mwyn ymateb i Covid-19, mae'r gwasanaeth wedi cael ei ddarparu dros y ffôn neu drwy ddefnyddio cyfleuster fidio ar-lein.

Haen 2 (b) Pobl sydd mewn argyfwng

Pan fydd person yn wynebu argyfwng iechyd meddwl, gall fod yn gyfnod gofidus tu hwnt, ac yn aml byddant angen mewnbwn gan wasanaethau iechyd meddwl arbenigol.

Ar hyn o bryd, pan fydd cleifion mewn argyfwng, mae eu llwybr gofal yn dibynnu ar pa amser o'r dydd y maent yn dod at ein gwasanaethau mewn argyfwng, a sut y maent yn gwneud hynny.

Caiff hyn ei ddisgrifio mewn mwy o fanylder yn y tabl isod:

9am-5pm (o fewn oriau gwaith) Asesiadau'n cael eu cynnal yn lleol	Pan fydd person yn wynebu argyfwng, mae'n bosib y byddant yn ymweld â'u Meddyg Teulu neu'n mynd i Adran Damweiniau ac Achosion Brys. Mae'n bosib hefyd y byddant yn cael eu gweld yn gyntaf gan yr Heddlu neu'r Gwasanaeth Ambiwylans. Gall unrhyw un o'r gweithwyr proffesiynol yma gysylltu â'r ddesg dyletswydd iechyd meddwl a gwneud cais am asesiad. Bydd sgwrs yn cael ei chynnal â'r unigolyn (brysbennu) ac os oes angen, byddant yn cael eu gweld gan y Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng ar gyfer asesiad.
5pm -9pm (Tu allan i oriau gwaith) Asesiadau'n cael eu cynnal yn lleol	Y tu allan i oriau gwaith (5pm – 9pm), atgyfeirir pob unigolyn sy'n wynebu argyfwng yn uniongyrchol i'r Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng Lleol. Bydd gweithiwr argyfwng yn gwneud asesiad brysbennu, ac os yw hynny'n briodol, bydd yr unigolyn yn cael gwahoddiad i apwyntiad asesiad argyfwng gyda'r Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng. Os yw'r asesiad brysbennu'n dangos nad oes angen asesiad argyfwng ar yr unigolyn, bydd yr unigolyn yn cael eu cynghori i gysylltu â gwasanaethau eraill megis eu Meddyg Teulu neu wasanaethau trydydd sector.
9pm – 9am (Tu allan i oriau gwaith) Asesiadau'n cael eu cynnal yn Ysbyty Sant Cadog	Y tu allan i oriau gwaith (9pm-9am) Gwelir pob claf sydd angen eu gweld wyneb yn wyneb gan un gwasanaeth y tu allan i oriau gwaith a ddarperir yn Ysbyty Sant Cadog.

Mae sawl ffordd arall y gall unigolyn gael mynediad at ein gwasanaethau argyfwng:

Tîm Cyswllt Argyfwng – Mae gan y Bwrdd Iechyd dîm o weithwyr argyfwng sy'n darparu gwasanaeth cyswllt o Ysbyty Brenhinol Gwent, Ysbyty Neuadd Nevill ac Ysbyty Athrofaol y Faenor. Mae hyn yn golygu y gall unrhyw un sy'n dod i Adran Damweiniau ac Achosion Brys neu Adran Mân Anafiadau mewn argyfwng iechyd meddwl weld gweithiwr cymorth a chael asesiad a chefnogaeth pellach.

Yr Heddlu – Adran 136 – Os yw'r heddlu'n cael eu galw i gynorthwyo rhywun sydd mewn argyfwng, a theimlir mai priodol fyddai cadw'r unigolyn o dan orchymyn o dan Adran 136 y Ddeddf Iechyd Meddwl (hynny yw, os yw'r heddlu'n teimlo bod angen mynd â'r unigolyn i fan diogel penodol neu eu cadw yno) bydd yr heddlu'n mynd â'r unigolyn i Ystafell 136, sydd ar safle Ysbyty Sant Cadog, Caerllion, Casnewydd.

Yr Heddlu – cyffredinol – Os yw'r heddlu'n cael eu galw i gynorthwyo rhywun sydd mewn argyfwng, ond nad ydynt yn teimlo mai priodol fyddai cadw'r person dan orchymyn, fel arfer byddant yn mynd â'r unigolyn i'r Adran Damweiniau ac Achosion Brys, neu at eu Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng lleol neu, o bosib, byddant yn cysylltu â'r ward iechyd meddwl leol.

Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru – Os cysylltir â'r gwasanaeth ambiwlans ynglŷn â pherson sydd mewn argyfwng, gallant fynd at yr unigolyn â'u cludo i'r Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng neu i ward iechyd meddwl leol.

Yn ogystal â hyn, mae nifer o adnoddau eraill ar gael sy'n cefnogi pobl mewn argyfwng:

Cysylltu Bywydau – Mae Cysylltu Bywydau yn rhoi'r cynnig i bobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau i aros gyda teulu sy'n gallu eu cefnogi o fewn amgylchedd cartref. Mae hyn golygu y gall unigolyn dderbyn cefnogaeth barhaus heb orfod aros yn yr ysbyty fel claf preswyl. Mae'r gwasanaeth, hefyd, yn cynnig gwasanaeth camu i lawr ar gyfer pobl sy'n barod i adael ward cleifion preswyl, ond sydd angen cefnogaeth o hyd cyn y byddant yn gallu byw yn annibynnol. Hyd yma, mae'r fenter Cysylltu Bywydau wedi ei rhoi ar waith yng Nghasnewydd ond nid yn unrhyw un o'r Bwrdeistrefi eraill.

Tŷ Cymorth – Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio gyda phartneriaid ar ddatblygu Tŷ Cymorth, a'r bwriad yw agor cyfleuster newydd yng Nghasnewydd yn 2021. Bydd y cyfleuster yma'n darparu cymorth o dan oruchwyliaeth ar gyfer rhai unigolion sy'n wynebu argyfwng iechyd meddwl.

Cadw'n iach
 Prwyngryddi cyndafol, Pwll Penafel at Llyn, Ffordd at Llyn,
 Trecynon ddolodig, Rhwydyddiaid Llyn Iddingrig, Gwparthaf
 Trefylid Sactol, Lloches, Lloerllef, Cymdeithas Gymreig (Cymdeithas)

Gofal yn nes at y Cartref
 Menterol, Cymdeithas yr Iaith Gymreig, Cymdeithas yr Iaith Gymreig,
 TG Cymdeithas, Ammyn, Ammyn, Trecynon yn y Cartref,
 Cymdeithas yr Iaith Gymreig, Trefylid, Trecynon ddolodig

Unigolion 1000 o ddyn
angen eu deul yn iach
 Wladolion Gofal Actol at gylch Cymdeithas Prwyngryddi
 (Cymdeithas yr Iaith Gymreig)

Arbenigol Cleifion
Prwyngryddi
 Wladolion Gofal Actol at gylch Cymdeithas Prwyngryddi
 (Cymdeithas yr Iaith Gymreig)

Casnewydd Ward Adferiad yn Ysbyty Sant Cadog, Caerllion,
Casnewydd (22 gwely)
Mae ystafell Adran 136 hefyd ar y safle,

Torfaen Ward Talygarn yn Ysbyty'r Sir, Pontypŵl, Torfaen (21
gwely). Mae'r ward yn derbyn pob claf sydd mewn
argyfwng y tu allan i oriau. Rhwng 9am-9pm

Caerffili Ty Cyffanol yn Ysbyty Ystrad Fawr, Ystrad Mynach,
Caerffili (23 gwely). Mae yma hefyd wely Gwasanaeth
Iechyd Meddwl Plant a Glasoed ar gyfer person ifanc Y
gellir ei dderbyn am hyd at 72 awr.

Blaenau Gwent Ward Carn y Cefn yn Ysbyty Aneurin Bevan, Glyn Ebwy,
Blaenau Gwent (10 gwely)

Sir Fynwy Mae gwlâu Iechyd Meddwl i oedolion wedi bod ar gael ers
amser maith ar Ward Adferiad yn Ysbyty Sant Cadog,
Caerllion, Casnewydd, ar gyfer preswylwyr De Sir Fynwy
a Ward Talygarn yn Ysbyty'r Sir, Pontypŵl, Torfaen ar
gyfer preswylwyr Gogledd Sir Fynwy.

Oriau Gwaith:	Tu allan i oriau gwaith
- Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng - Tîm Cyswllt Argyfwng - Iechyd Meddwl Cymunedol a Thîm Arbenigol	- Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng - Uwch Swyddog Preswyl tu allan i oriau gwaith/gwasanaeth asesu'r Tîm Argyfwng

• Asesiadau Deddf Iechyd Meddwl drwy'r Awdurdod Lleol • Adran 136 y Ddeddf Iechyd Meddwl (cadw/asesu) • Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a Glasoed	• Tîm Argyfwng ar Ddyletswydd yr Awdurdod Lleol – Asesiadau Deddf Iechyd Meddwl • Adran 136 y Ddeddf Iechyd Meddwl (cadw/asesu)
--	--

Ar hyn o bryd mae pob ward yn cynnig swyddogaethau asesu, triniaeth a gwella. Golyga hyn bod yr holl gleifion, sydd wedi cyrraedd camau gwahanol o ran eu hargyfwng a'u hadferiad, yn cael eu cefnogi ar yr un ward, er gwaethaf pa gam y maent o ran eu hadferiad.

Haen 4 Unigolion sydd angen gofal mwy arbenigol

Ni ellir llwyr ddiwallu anghenion rhai unigolion sydd angen eu derbyn i'r ysbyty mewn ward aciwt ar gyfer oedolion. I'r rheiny sydd ag anghenion iechyd meddwl mwy cymhleth, mae'r cyfleusterau arbenigol ar gyfer cleifion preswyl ar gael yn lleol ar hyn o bryd:

Uned Gofal Dwys Seiciatrïg (UGDS) – Mae'r UGDS ar safle Ysbyty Sant Cadog, Caerllion, Casnewydd ac mae'n uned sydd â 9 gwely ynddi. Mae'r Uned hon wedi ei hadnewyddu'n ddiweddar.

Uned Gofal Acíwt ar gyfer cleifion sydd ag Anableddau Dysgu (UGAAD) – Mae Tŷ Lafant yn uned sydd â 7 gwely ynddi ar safle Ysbyty Llanfrechfa Grange, Llanfrechfa, Torfaen ac mae wedi ei hail-ddylunio a'i hadnewyddu'n ddiweddar. Mae'r uned mewn adeilad ar ben ei hun ac mae ar wahân i wasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu eraill.

Wardiau Adferiaid wedi eu Cloi - Mae Ward Pillmawr yn ward wedi ei chloi sydd â 14 gwely ynddi ar gyfer cleifion gwrywaidd. Mae Ward Belle Vue yn ward wedi ei chloi, ac mae ynddi 6 gwely ar gyfer cleifion benywaidd. Mae'r ddwy ward yn Ysbyty Sant Cadog, Caerllion, Casnewydd

Uned Adferiad Fforensig - Mae Tŷ Skirrid yn uned sydd â 13 gwely ynddi. Mae'n gyfleuster 'camu i lawr' ar safle Ysbyty Maindiff Court, Y Fenni, Sir Fynwy.

Uned Diogelwch Isel (UDI)– Ar hyn o bryd nid yw'r Bwrdd Iechyd yn darparu gwasanaeth diogelwch isel mewnol yng Ngwent. Caiff darpariaeth diogelwch isel ar gyfer unigolion sydd ag anghenion iechyd meddwl cymhleth ei

gomisiynu gan y GIG a darparwyr annibynnol fel eu gilydd, mae'r rhan fwyaf ohonynt y tu allan i ardal Gwent. Mae rhai y tu allan i Gymru.

Mae amrywiaeth eang o wasanaethau ar gael ar draws Gwent ar gyfer oedolion sydd ag anghenion o ran iechyd meddwl. Er ein bod, yn gyffredinol yn derbyn adborth cadarnhaol am ein gwasanaethau, rydym yn wynebu nifer o heriau yr hoffem eu datrys er mwyn sicrhau y gall unigolion o bob o bob cwr o Went gael mynediad at amrywiaeth eang o wasanaethau safon uchel sy'n diwallu eu anghenion mewn ffordd ddiogel. Rhoddir amlinell o'r heriau rhain yn yr adran nesaf.

5. BETH YW'R HRIAUI Y MAE EIN GWASANAETHAU'N EU HWYNEBU?

Heriau cyffredinol sy'n wynebu ein gwasanaethau:

- Mae'r galw am wasanaethau iechyd meddwl yn cynyddu ac fe hoffem ddod o hyd i ffyrdd o gefnogi pobl yn gynt o fewn y gymuned er mwyn atal argyfwng a rhoi mwy o gefnogaeth iddynt o ran eu hadferiad.
- Ar brydiau mae dryswch wrth geisio gwasanaethau, ac mae gwahaniaethau o ran sut y caiff y gwasanaethau eu darparu. Hoffem ddod o hyd i ffyrdd sy'n ei gwneud yn haws i unigolion a'n asiantaethau partner gael mynediad at ein gwasanaethau pan mae ei angen arnynt
- Mae heriau o ran sicrhau ein bod yn cael eu y staff iawn. Hoffem ddatblygu ein gwasanaethau a'n hadeiladau er mwyn sicrhau bod staff eisiau dod i weithio i ni, a phan maent yn dod, eu bod eisiau aros.
- Mae rhai o'n hadeiladau'n hen ac fe hoffem ail-ddarparu rhai gwasanaethau mewn safleoedd modern a mwy pwrpasol.
- Mae angen i ni adeiladu ar rai o'r ffyrdd yr ydym wedi bod yn gweithio o ran ein hymateb i Covid-19, a pharhau i ddefnyddio technoleg er mwyn helpu pobl i gadw mewn cysylltiad.

Heriau sy'n wynebu'r gwasanaethau sylfaenol (Haen Sylfaen)

Mae:

- Ychydig iawn o wybodaeth ynglŷn a'r amrywiaeth o gefnogaeth ac adnoddau sydd ar gael ar gyfer pobl
- Diffyg hyder ymysg rhai staff rheng flaen i grybwyll iechyd meddwl a diffyg gwybodaeth o ran ble i gyfeirio. Nid oes hyfforddiant cyson yn ei le
- Mae gwahaniaethau o ran yr hyn sy'n cael ei ddarparu ar draws cymunedau yng Ngwent.

- Mae gwahaniaeth o ran mynediad yn golygu bod rhai unigolion, a allai fod angen cefnogaeth fwyaf, yn ei chael yn anodd cael mynediad at y gefnogaeth
- Ychydig iawn o gydlynw rhwng gwasanaethau lleol sy'n darparu neu'n hyrwyddo adnoddau hunan-gymorth
- Gwahaniaeth o ran yr adnoddau hunan-gymorth sydd ar gael (ee taflenni, hyfforddiant ar-lein)

Heriau sy'n wynebu Gwasanaethau Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol

- Mae Meddygon Teulu a Thimau Gofal Sylfaenol yn gweld cynnydd o ran y cleifion sydd â phroblemau iechyd meddwl
- Mae anhawster o ran cael y staff cywir i gyd yn y lle iawn o herwydd y ffordd y mae'r gwasanaethau wedi eu trefnu ar hyn o bryd.
- Mae llai o ystafelloedd ar gael mewn syrjeris Meddygon Teulu i'n galluogi i gyflawni ein gwasanaethau yno.
- Mae anhawster ar brydiau o ran paru'r aelod o staff gyda'r sgiliau cywir er mwyn diwallu anghenion y claf.
- Mae gwahaniaethau o ran faint o bobl sydd angen cael eu gweld a'r ffordd y rheolir rhestrau aros yn y bwrdeistrefi a'r practisiau gwahanol

Heriau o ran argyfyngau

Cael mynediad at Wasanaethau Argyfwng

- Mae'r ffordd y ceir mynediad at y gwasanaeth yn wahanol yn ddibynol ar amser y dydd a'r person sydd angen y gwasanaeth.
- Pan fydd person yn wynebu argyfwng, nid yw bob amser yn amlwg gyda phwy y dylid cysylltu am help.
- Pan fydd person sydd mewn argyfwng yn cael eu gweld gan yr heddlu neu'r gwasanaeth ambiwlans, ar hyn o bryd, nid oes un pwynt cyswllt y gallant fynd ato er mwyn cael mynediad at wasanaethau iechyd meddwl ac felly mae pobl yn cael eu rhoi ar lwybrau gofal gwahanol ac yn derbyn gwasanaeth gwahanol.
- Er bod y rhan fwyaf o bobl yn cael eu gweld o fewn amser rhesymol, mae rhai cleifion yn aros yn hirach nac yr hoffem.
- Mae gwneud asesiad argyfwng yn atal staff rhag ymweld â chleifion yn eu cartref, a gall hyn effeithio'r rhai sydd angen cefnogaeth barhaus.

Wardiau Cleifion Preswyl

- Ar hyn o bryd mae pob ward aciwt yn gwneud asesiadau ac yn darparu triniaeth. Golyga hyn nad yw'r amgylchedd cystal ag y gallai fod o ran cefnogi unigolion sydd mewn argyfwng na hybu adferiad.
- Mae trefniadau derbyn presennol yn golygu bod cymysgedd eang o gleifion ar bob ward, pob un ohonynt yn wynebu gwahanol fathau o argyfwng a thriniaethau ac ar wahanol gamau ar y llwybr adferiad.
- Mae mynediad at yr amrywiaeth eang o staff sy'n cefnogi pobl sydd ag anghenion iechyd meddwl (timau amlddisgyblaeth) yn amrywio ar brydiau o ward i ward.
- Yn aml, ceir anhawster o ran recriwtio staff i weithio ar y wardiau a'u cadw.
- Ychydig iawn o gyfleoedd gwahanol sydd ar gael i gymryd rhan mewn gweithgareddau therapiwtig ar rai o'r wardiau mwyaf aciwt.
- Gall sicrhau bod digon o wlâu ar gael fod yn her, a gall hyn weithiau arwain at orfod symud pobl o un ysbyty i'r llall.
- Mae diffyg opsiynau gwahanol o ran derbyn pobl i'r ysbyty a gwahaniaethau o ran sut y cânt eu darparu o un ardal i'r llall.
- Mae gwahaniaethau rhwng ansawdd ein hadeiladau a'n wardiau, wrth i ddiffyg gofod ar rai gael effaith ar y gallu i ddarparu'r gwasanaethau ac amgylcheddau iawn.
- Caiff llawer o unigolion eu hail dderbyn i'r wardiau o fewn amser byr wedi iddynt gael eu hanfon adref

Heriau o ran darparu gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl

- Ar hyn o bryd mae ein holl gyfleusterau cleifion preswyl yn anaddas er gwaethaf buddsoddiad o ran uwchraddio sawl ardal yn ystod y dair blynedd ddiwethaf.
- Mae lleoliad rhai o'n hunedau, i raddau helaeth, yn hanesyddol ac mae hyn wedi golygu bod nifer o'n hunedau wedi eu gwahanu oddi wrth wardiau neu wasanaethau eraill. Gall hyn fod yn risg o ran diogelwch i gleifion a staff, yn enwedig yn ystod y nos ac ar benwythnosau.
- Mae rhai o'r unedau, megis Tŷ Skirrid a Belle Vue, wedi eu lleoli mewn cyn wallgofdai a bydd angen i gynlluniau gwasanaeth ac ystadau yn y dyfodol ystyried y ddarpariaeth.
- Mae lleoliad rhai o'n hunedau yn gwahanu'r llwybr gofal ar gyfer cleifion sydd mewn argyfwng, ac o bryd i'w gilydd mae angen i ni gludo unigolion sy'n wynebu argyfwng rhwng ysbytai gwahanol.
- Mae peidio cael yr holl gyfleusterau arbenigol ar un safle yn gwneud recriwtio a chadw staff yn fwy heriol.
- Ar hyn y bryd, nid oes darpariaeth o Wasanaethau Diogelwch Isel yng Ngwent, ac yn aml golyga hyn bod oedi hir cyn trefnu asesiad a dod o

hyd i wely ar gyfer unigolion sydd angen y lefel hon o ddarpariaeth. Fel arfer caiff y gwasanaeth ei ddarparu y tu allan i Went, ac yn aml y tu allan i Gymru. Gall hyn olygu bod cleifion yn ei chael hi'n anodd cadw cysylltiad gyda'u teulu a'u ffrindiau.

- Mae'r pellter hefyd yn ei gwneud yn anodd i wasanaethau iechyd meddwl lleol gael cysylltiad rheolaidd gyda pobl sydd wedi eu derbyn i Unedau Diogelwch Isel y tu allan i Went. Mae hyn yn ei gwneud yn anoddach trefnu iddynt ddod gartref a chael mynediad i wasanaethau lleol. Mae pobl weithiau'n aros y tu allan i'r ardal yn hirach na sydd angen
- Mae'r diffyg o ran cyfleusterau Diogelwch Isel yn ei gwneud yn anoddach i ymateb yn gyflym i faterion brys sy'n ymwneud â diogelwch cleifion. Gall hyn olygu, hefyd, bod cost uwch ynghlwm wrth y ddarpariaeth ofal, ac efallai y gellid ei ddarparu'n well yn lleol.

Mae'r rhestr uchod o broblemau yn dangos bod angen i ni newid sawl agwedd ar ein gwasanaethau cyn y gallwn drechu'r heriau dan sylw. Rydym wedi bod yn trafod gyda'n staff, ein partneriaid a'n cleifion er mwyn datblygu syniadau ynglŷn â'r hyn sydd angen i ni ei wneud er mwyn datrys rhai o'r problemau yma. Mae'r adran nesaf yn amlinellu'r hyn yr ydym wedi ei ddysgu hyd yma.

6. BETH YR YDYM WEDI BOD YN EI DRAFOD GYDA'N STAFF A'R RHEINY SY'N DEFNYDDIO EIN GWASANAETHAU

Er mai dyma'r cyfle cyntaf yr ydym wedi ei gael i drafod ein holl wasanaethau iechyd meddwl i oedolion ar lefel Gwent gyfan, rydym wedi cael sawl trafodaeth ynglŷn â gwasanaethau unigol. Yma ceir grynodedeb o rai o'r trafodaethau rhain:

Gwasanaethau Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol

Yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf rydym wedi bod yn gweithio gyda Gofal Sylfaenol er mwyn cael gwell dealltwriaeth o faint o bobl sydd angen cymorth gyda phroblem iechyd meddwl. Mae nifer o weithdai wedi eu cynnal er mwyn ein helpu i ddeall hyn. Mae'r gwaith wedi ein helpu i ddeall y math o gyflyrau y mae pobl gan amlaf yn ymweld â'u meddyg yn eu cylch. Rydym hefyd wedi cynnal ambell i arolwg gyda chleifion sy'n defnyddio ein gwasanaethau er mwyn canfod yr hyn sy'n bwysig iddynt. Yn gyffredinol, yr amser a gymerir cyn cael mynediad at wasanaeth, gweld y person cywir a lleoliad oedd y ffactorau pwysig i bobl.

Gwasanaethau Argyfwng a Chleifion Mewnol

Yn ystod y bedair blynedd ddiwethaf, mae datblygiad ein Rhaglen Trawsnewid Argyfwng wedi ei llywio gan Set Dysgu Gweithredol a digwyddiadau Cymuned Ymarfer aml-asiantaeth/defnyddwyr gwasanaeth sydd wedi bod yn edrych ar ddatblygu gwasanaethau newydd megis 'Cysylltu Bywydau' a 'Thŷ Cymorth' ac 'Un Pwynt Cyswllt' ar gyfer pobl sy'n wynebu argyfwng. Mae'r digwyddiadau

allweddol yma wedi ein helpu i ddeall yr hyn sy'n bwysig ac maent wedi siapio ein blaenoriaethau allweddol ac wedi cynnig datblygiadau o ran asesu argyfwng a gwasanaethau cleifion preswyl. Caiff y blaenoriaethau a'r datblygiadau eu hamlinellu yn y ddogfen hon.

Mae ymgysylltiad ffurfiol pellach hefyd wedi ei gynnal. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae dau ddigwyddiad wedi eu cynnal ar gyfer defnyddwyr gwasanaethau cleifion preswyl. Mae adborth cleifion yn awgrymu nad yw unigolion sy'n defnyddio ein gwasanaethau bob amser wedi cael y profiad gorau wrth iddynt gael eu derbyn i ward cleifion mewnol. Mae derbyn cleifion i wardiau, yn enwedig y tu allan i oriau gwaith, wedi arwain at fwy o drosglwyddo rhwng wardiau, ac mae rhai cleifion wedi dweud wrthym eu bod yn teimlo'n ansefydlog a phryderus; bod wardiau'n brysur ac y byddai cyfle i gymryd rhan mewn mwy o weithgareddau wedi ei groesawu.

Mae adborth hefyd yn awgrymu nad oedd unigolion a oedd yn cysylltu â'r Timau Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng bob amser yn teimlo bod hyn o fudd, a byddai apwyntiadau defnyddwyr gwasanaeth a oedd yn derbyn cefnogaeth gan y Tîm Triniaeth yn y Cartref yn cael eu gohirio am fod angen i staff flaenoriaethu ymateb i argyfwng.

Isod mae rhai o'r themâu a gododd yn y digwyddiadau ymgysylltu:

- Cleifion eisiau gwell mynediad at wybodaeth ac at ofal pan maent ei angen
- O ran amgylchedd, roedd pobl eisiau cyfleusterau preifat a mynediad at ofod awyr agored a gweithgareddau therapiwtig
- Roedd cleifion eisiau i staff dreulio mwy o amser gyda hwy
- Roedd cleifion am i'w teuluoedd chwarae mwy o ran yn eu gofal
- Roedd yn well gan rai cleifion gael gofal mwy strwythuredig ar y ward

Mae'r adborth yma wedi helpu i siapio'r cynigion yr ydym yn eu gwneud yn yr ymgysylltiad yma.

7 RHAI SYNIADAU YR HOFFEM EU RHANNU

Rydym wedi gwneud gwaith helaeth er mwyn deall yr hyn sy'n bwysig i bobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau neu'n gweithio ynddynt. Rydym wedi canfod nifer o fylchau neu welliannau. Mae gennym rai syniadau yr hoffem eu rhannu gyda chi a chlywed eich barn arnynt.

Gwasanaethau Haen Sylfaen

Rydym eisiau darparu gwasanaeth i holl drigolion Gwent sy'n cefnogi lles meddyliol yn ogystal â thargeddu grwpiau penodol sydd, efallai, angen mwy o gefnogaeth. Isod mae'r syniadau sydd gennym ynglŷn â'r gwasanaethau yma, ac rydym yn awyddus iawn i glywed eich barn:

Adnoddau hunan-gymorth: Ein bwriad yw darparu cefnogaeth hunan-gymorth y gall unrhyw un gael mynediad atynt, heb fod angen gweithiwr gofal iechyd proffesiynol, yr awdurdod iechyd na'r trydydd sector i fynd trwyddo wyneb yn wyneb. Byddai enghreifftiau'n cynnwys:

- Llyfrynau gwybodaeth – wedi eu hargraffu, y gellir eu lawrlwytho, y gellir gwrando arnynt a sydd ar gael mewn ieithoedd gwahanol
- Apiau Ffonau Symudol
- Gwefannau ar-lein
- Llyfrau – wedi eu hargraffu, y gellir eu lawrlwytho, y gellir gwrando arnynt a sydd ar gael mewn ieithoedd gwahanol
- Cyrsiau hunan-gymorth wyneb yn wyneb ac ar-lein
- Gwefannau lleol a phlatfformau cyfryngau cymdeithasol

Un Pwynt Cyswllt – rydym yn datblygu gwefan sydd â gwybodaeth ddiweddar arni yn ogystal ag adnoddau a fydd yn gallu eich cyfeirio at gefnogaeth yn lleol. Byddai cyfle i chi lenwi rhan benodol o'r wefan gyda gwybodaeth ar sut yr ydych yn teimlo a byddai'r wefan yn gallu awgrymu'r adnoddau mwyaf addas ar eich cyfer. Bydd y wefan wedi ei brandio er mwyn gwneud yn siŵr eich bod yn gwybod y gellir ymddiried yn y wybodaeth.

Codi ymwybyddiaeth – Byddwn yn cynnal ymgyrch barhaus er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r gefnogaeth sydd ar gael yng Ngwent. Byddai'r ymgyrch hefyd yn canolbwyntio ar dargeddu grwpiau/unigolion sy'n wynebu'r perygl mwyaf o ran iechyd meddwl a lles.

Hyfforddiant – Rydym eisiau gwneud yn siŵr bod pob gweithiwr rheng flaen, nad ydynt yn gweithio'n uniongyrchol o fewn gwasanaethau iechyd meddwl, yn

teimlo'n hyderus a chymwys i drafod iechyd meddwl a lles, ac yn gallu cefnogi a chyfeirio unigolion at y wybodaeth a'r gwasanaethau sydd eu hangen arnynt.

	• A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar ein cynlluniau i ddatblygu'r gwasanaethau haen sylfaen?
	• A oes unrhyw beth yr hoffech ei ddweud wrthym y teimlwch fyddai'n cefnogi eich lles meddyliol chi neu'ch cymuned?

Nodyn: Mae'r holl gwestiynau yma yn yr holiadur

Haen 1(a) Gwasanaethau o fewn Gofal Sylfaenol

Ein bwriad yw cyflwyno swyddi newydd a fydd yn cefnogi Meddygon Teulu i ddiwallu anghenion unigolion sydd â phroblemau iechyd meddwl lefel isel megis gorbryder neu iselder. Bydd yr holl swyddi yma, y byddwn yn eu galw'n Ymarferwyr Lles Seicolegol (YLIS), yn gweithio ar draws nifer o bractisiau Meddygon Teulu. Byddant yn cynnig asesiadau a chynghor a byddant yn cyfeirio cleifion at wasanaethau eraill o fewn y gymuned neu'n galluogi pobl i gael mynediad at wasanaethau iechyd meddwl mwy arbenigol.

Bydd yr ymarferwyr yma'n fodd o gefnogi unigolion sy'n dioddef o gyflyrau nad ydynt yn ddigon difrifol i fod angen atgyfeiriad i wasanaethau Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol mwy arbenigol neu Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol, ond eto, nad yw'r Meddyg Teulu yn gallu diwallu eu anghenion ar hyn o bryd. Mae swyddi tebyg yn barod wedi hen ennill eu plwyf o fewn y GIG yn Lloegr. Rydym yn cynnig bod 36 Ymarferydd Lles Seicolegol yn cael eu penodi yng Ngwent er mwyn cyflawni'r gwasanaeth yma ar draws Gwent. Rydym eisoes wedi cychwyn recriwtio ar gyfer rhai o'r swyddi newydd yma. Bydd seicolegwyr a gyflogir gan Adran Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn rhoi goruchwyliaeth glinigol broffesiynol.

Dylai cyflwyno'r swyddi newydd rhain wella mynediad unigolion sydd â phroblemau iechyd meddwl nad ydynt yn ddifrifol, a fyddai fel arfer yn ymweld â Meddyg Teulu, at gyngor a chefnogaeth. Bydd hyn yn golygu y bydd pobl sydd angen cyngor a gwybodaeth ar y cymorth sydd ar gael yn y gymuned neu ar-lein, neu sydd agen peth cymorth lefel isel barhaus yn llwyddo i gael hynny. Bydd hefyd yn golygu y bydd amser Meddygon Teulu yn cael ei ryddhau ar gyfer pobl sydd angen eu sgiliau meddygol.

	• Hoffem glywed eich barn ar y cynllun i gyflwyno swyddi ymarferwyr lles seicolegol i gefnogi unigolion o fewn practisiau Meddygon Teulu. Hoffem glywed eich barn os gwelwch yn dda.
---	--

Nodyn: Mae'r holl gwestiynau yma yn yr holiadur

Haen 1 (b) Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol

Yn dilyn dau weithdy a gynhaliwyd ar ddiwedd 2018 gyda rhanddeiliaid, datblygwyd cynigion er mwyn profi model newydd ar gyfer rhedeg Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol a oedd yn seiliedig ar RhGC. Er mwyn gwneud hyn goffem gyflwyno model sy'n seiliedig ar hwb ar gyfer cyflawni'r gwasanaeth. O dan y cynnig yma, byddai pwynt canolog ar gyfer bob atgyfeiriad. Golyga hyn y bydd un ffordd o reoli rhestrau aros ar draws Gwent. Byddai cyswllt yn cael ei wneud â'r cleifion, a byddai'r unigolion rheiny sydd angen apwyntiad wyneb yn wyneb yn cael cynnig apwyntiad mewn 'hybiau' cymunedol yn hytrach nac yn eu syrjeri Meddyg Teulu. Byddai'r holl weithgarwch yn cael ei wneud o fewn yr hybiau, gan gynnwys asesiadau iechyd meddwl, ac ymyriadau therapiwtig unigol ac mewn grŵp. Mae angen i ni wneud gwaith pellach cyn penderfynu ble bydd yr hybiau wedi eu lleoli ac fe hoffem barhau i drafod hyn gyda chi.

Byddai cyfeiriad e-bost penodol ar gyfer Meddygon Teulu'n cael ei greu er mwyn darparu cymorth uniongyrchol i Feddygon Teulu.

Fel rhan o'r dewis ehangach i ddefnyddwyr gwasanaeth, cynigir bod cleifion yn parhau i gael dewis cael asesiadau a rhai ymyriadau yn ddigidol/dros y ffôn yn ogystal â'r opsiwn o gael ymgynghoriadau wyneb yn wyneb. Byddai'r cynnig hwn yn cael ei wneud yr un amser ag y byddai'r apwyntiad yn cael ei drefnu.

Dylai'r model sy'n canolbwyntio ar RhGC (hwb) arwain at ddefnydd gwell o adnoddau, llai o amser aros yn gyffredinol ar gyfer cleifion, ac y bydd yn arwain at fynediad mwy teg at amrywiaeth o driniaethau y gellir eu cynnig ym mhob ardal RhGC. Credwn hefyd y bydd yn arwain at weithlu clinigol mwy cynaliadwy.

Gwyddom, fwy na thebyg, y bydd angen i rai unigolion deithio ychydig yn bellach ar gyfer apwyntiad yn sgil y newidiadau rhain ond, ar y llaw arall, mae'n debygol y bydd nifer o ddefnyddwyr gwasanaeth angen teithio llai.

	• A ydych chi'n cefnogi'r cynnig i ddarparu Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol mewn hybiau cymunedol neu peidio?
	• A hoffech chi gael dewis o ran y ffordd y gallwch gael eich gweld gan ymarferwr Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol neu peidio?
	• Pe byddai dewis gennych, pa ffordd yr hoffech i rhywun eich gweld/gysylltu â chi?
	• A fydddech chi'n hapus i deithio ychydig yn bellach pe byddai hynny'n golygu eich bod yn cael eich gweld yn gynt?
	• A fydddech chi'n hapus i deithio ychydig pellach pe byddai hynny'n golygu y gallech weld rhywun a allai ddiwallu eich anghenion yn well?

Nodyn: Mae'r holl gwestiynau yma yn yr holiadur

Haen 3 (a) Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng (CASU)

Hoffem ddatblygu Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng sy'n weithredol 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos. Mae Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng yn wasanaeth y gall person sy'n wynebu argyfwng iechyd meddwl ei ddefnyddio er mwyn cael asesiad aml-ddisgyblaeth o'u hanghenion. Byddai'r gwasanaeth hwn yn cyfuno'r tîm asesu argyfwng aml-ddisgyblaeth, yr ystafell 136 (sydd ar hyn o bryd yn Ysbyty Sant Cadog, Casnewydd) a'r gwasanaeth tu allan i oriau (sydd ar hyn o bryd yn Ysbyty'r Sir, Pontypŵl) ar gyfer unigolion sy'n wynebu argyfwng iechyd meddwl.

Byddai pob atgyfeiriad yn cael ei brosesu drwy swyddfa ganolog yn Sant Cadog. Rhwng 9am a 9pm byddai apwyntiadau'n parhau i gael eu cynnig i gleifion gyda'u Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng. Golyga hyn na fyddai'r mwyafrif o gleifion yn gweld gwahaniaeth o gwbl o ran y ffordd y cânt eu hasesu. Fodd bynnag, pe na byddai apwyntiadau ar gael yn lleol, byddai apwyntiad yn cael ei gynnig yn yr Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng yn Ysbyty Sant Cadog, Casnewydd.

Rhwng 9pm a 9am cynigir bod pawb sydd angen asesiad argyfwng yn cael eu gweld yn Ysbyty Sant Cadog, Caerllion, Casnewydd. Bydd yr uned hon hefyd yn bwynt cyswllt penodol ar gyfer y gwasanaeth ambiwlans a'r heddlu, yn ogystal â phwynt cyswllt penodol ar gyfer unigolion sy'n cyrraedd yr ystafell 136. Rydym yn awgrymu mai'r lleoliad mwyaf addas ar gyfer yr Uned Asesu a

Chefnogi Argyfwng fyddai Ysbyty Sant Cadog am mai yno mae'r Ystafell 136 a'r Uned Gofal Dwys Seiciatrig, a byddai'n golygu y gallai'r gwasanaethau yma weithio'n agosach gyda'u gilydd. Byddai'r Uned hefyd ar yr un safle ag Adferiad, ward gofal aciwt i oedolion, a fyddai'n golygu y gellid trosglwyddo cleifion yn hawdd rhwng y cyfleusterau yma pe byddai angen. Yn y pen draw, hoffem adeiladu adeilad newydd y gallai ein gwasanaethau argyfwng symud i mewn iddo, ac rydym wedi cynnal trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ynglŷn â hyn. Hoffem rannu mwy o wybodaeth am y cynnig yma yn yr adran nesaf.

	• A ydych chi'n cefnogi'r syniad o ddatblygu Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng neu peidio? • Pa ffactorau y teimlwch sydd bwysicaf o ran gwasanaeth asesu argyfwng?
---	---

Nodyn: Mae'r holl gwestiynau yma yn yr holiadur

Hoffem greu un pwynt cyswllt ar draws asiantaethau (Iechyd, yr Heddlu, Y Gwasanaeth Ambiwlans, Gwasanaethau Cymdeithasol, Gofal Sylfaenol ac ati) er mwyn sicrhau y gall unigolion gael gafael ar gymorth a chynghor pan mae ei angen arnynt pan fyddant yn wynebu argyfwng. Mae trafodaeth genedlaethol hefyd wedi cychwyn ar ddatblygu dull o greu Un Pwynt Cyswllt ar gyfer pobl sy'n wynebu argyfwng. Hoffem glywed eich barn ar ein syniad o greu un pwynt cyswllt ar gyfer unigolion sy'n wynebu argyfwng iechyd meddwl.

	• A ydych yn cytuno/anghytuno mai syniad da yw cael un pwynt cyswllt y gall pob asiantaeth ei ddefnyddio er mwyn cefnogi unrhyw un mewn argyfwng?
---	---

Nodyn: Mae'r holl gwestiynau yma yn yr holiadur

Fel rhan o'r datblygiadau sydd ar y gweill i roi gwell cefnogaeth i unigolion sydd mewn argyfwng, mae'r Bwrdd Iechyd wedi bod yn gweithio'n agos gyda'n partneriaid er mwyn datblygu cynigon ar gyfer tî cymorth. Mae'r math yma o gyfleuster yn gyffredin mewn sawl ardal ac mae'n darparu cefnogaeth dros nos ac yn ystod y dydd i unigolion sydd mewn argyfwng. Yn ddiweddar mae'r Bwrdd Iechyd wedi bod yn llwyddiannus o ran cael gafael ar adnoddau sy'n ein galluogi i greu cyfleuster lleol, cartrefol, y gellir ei ddefnyddio yn hytrach na derbyn

cleifion i ysbyty. Y bwriad yw gwneud y datblygiad hwn yn weithredol yn ystod 2021.

Haen 3 (b) Cleifion Preswyl

Rydym yn cynnig bod wardiau derbyn, asesu ac adferiad yn cael eu darparu. Pe byddai cefnogaeth i'r cynnig, byddai'n golygu y byddai un ward asesu a fyddai'n derbyn pob claf newydd o bob cwr o Went. Byddai cleifion yn aros yno am gyfnod byr ar gyfer asesiad a thriniaeth cyn cael eu symud i ward adferiad. Byddai nifer o wardiau adferiad yn cefnogi'r trefniant hwn ac nid ydym eto wedi penderfynu ble y byddai'r rhain yn cael eu lleoli. Hoffem glywed eich barn ar y ffordd newydd yma o weithio.

Rydym yn ymwybodol bod manteision ac anfanteision i'r hyn sy'n cael ei gynnig. Caiff y rhai neu disgrifio'n gryno isod.

Holl wardiau'n cyflawni swyddogaethau asesu ac adfer - (model presennol)		Un ward asesu a wardiau adfer	
Manteision	Anfanteision	Manteision	Anfanteision
Lleol- aliniad agosach gyda Thimau Iechyd Meddwl Cymunedol a'r ardal leol	Diffyg swyddogaeth arbenigol ac arbenigedd	Datblygu arbenigedd o ran asesu yn ogystal ag adferiad	Bydd angen i rai cleifion deithio yn bellach er mwyn cael eu derbyn
Hyblygrwydd o ran llif, gan bod pob ardal yn derbyn pob claf	Natur sy'n tarfu ar eraill ar y wardiau yn sgil derbyn cleifion mewn argyfwng ym mhob ardal	Creu wardiau mwy diogel sy'n grwpio cleifion sydd ar un lefel o ran adferiad gyda'u gilydd	Bydd angen trosglwyddo cleifion i ward ychwanegol ar gyfer adferiad
Agosach i gartref y cleifion - unedau wedi eu halinio'n ddaeryddol	Diffyg màs critigol o ran staff er mwyn darparu cefnogaeth pe byddai argyfwng aciwt mewn rhai ardaloedd	Màs critigol o ran staff ar gyfer asesiadau mwy aciwt a swyddogaethau derbyn cleifion	Heriau o ran cynnal cysylltiadau lleol i rai cleifion
Dim angen symud gwely sy'n golygu llai o darfu	Amrywiaeth o ran ymarfer ar y wardiau gwahanol	Byddai'r holl gleifion yn cael eu derbyn i un ward, a fyddai wedi ei halinio â'r Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng, yr ystafell 136 a UGDS	

	Heriau o ran cludo cleifion i'r UGDS	Gwella'r gallu i recriwtio a chadw staff	
	Heriau o ran recriwtio/cadw staff	Gwell awyrgylch therapiwtig ar wardiau adfer	

Pe byddai'r cynnig yma'n cael cefnogaeth, byddai un ward asesu'n gwasanaethau poblogaeth Gwent. Y ward fyddai'r unig safle a fyddai'n derbyn cleifion sydd mewn argyfwng. Yr awgrym yw y dylid cyd-leoli'r ward gyda'r USGD a'r Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng, gan gynnwys y man diogel (Ystafell 136). O dan y cynnig yma byddai un pwynt mynediad ar gyfer pob asiantaeth ac ar gyfer cleifion sydd mewn argyfwng.

Yn ôl yr hyn yr ydym wedi ei ddysgu o lefydd eraill, bydd creu un ward asesu ganolog yn galluogi tîm o staff clinigol aml-ddisgyblaeth penodol wneud asesiad cynhwysfawr o bob agwedd o anghenion yr unigolyn. Disgwylir mai amser cymharol fyr yn unig y byddai cleifion yn aros ar y ward asesu. Mewn unedau tebyg mae cleifion yn aros am 7 diwrnod neu lai fel arfer.

Pe byddai'r cynnig i ddatblygu un ward asesu'n cael ei gefnogi, byddai angen nifer o wardiau a fyddai'n cefnogi cleifion wrth iddynt gamu i lawr, pan fyddant yn barod. Mae'n debygol y byddai hyn yn newid swyddogaeth rhai o'r wardiau presennol yn yr ardaloedd lleol. Er ein bod yn cynnig ein bod yn creu un ward asesu, ac yn cynnig y dylid ei lleoli yn yr uned arbenigol sy'n cefnogi cleifion preswyl (pe byddai'n cael ei hadeiladu), nid yw'r gwaith o benderfynu ar leoliad y wardiau adferiad wedi ei wneud eto, ac fe hoffem glywed eich barn a'i gynnwys yn y drafodaeth.

Dylai'r cynnig i ddatblygu un ward asesu ganolog yn ogystal â wardiau adferiad sy'n gam i lawr at driniaeth leol ddarparu llwybr clir o ran cefnogi unigolion ar eu taith i adferiad. Rydym yn credu y gallai hyn greu awyrgylch ddiogel a galluogi cleifion i dderbyn gofal mwy arbenigol mewn amgylchedd mwy addas sy'n gweddu'n well i'w anghenion.

	• A ydych chi'n cytuno/anghytuno mai syniad da yw cael un ward asesu yng Ngwent a fyddai'n derbyn pob unigolyn mewn argyfwng?
	• A ydych chi'n cefnogi'r syniad o gael wardiau adferiad arbenigol neu peidio? (Tudalen 29)

Nodyn: Mae'r holl gwestiynau yma yn yr holiadur

Haen 4 – Darpariaeth Gwasanaeth Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl

Hoffem, pe byddai cytundeb, ddatblygu Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl yng Ngwent a allai ddarparu cefnogaeth a gwasanaethau ar gyfer y rheiny sydd angen gofal dwys seiciatrig, darpariaeth diogelwch isel a gofal aciwt ar gyfer cleifion ag anableddau dysgu. Rydym wedi cynnal trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ynglŷn â hyn ac maent wedi rhoi eu cefnogaeth cychwynnol mewn egwyddor i gyfleuster pwrpasol a fyddai'n cefnogi hyn.

Ar hyn o bryd nid ydym yn darparu unrhyw wasanaethau diogelwch isel o fewn y Bwrdd Iechyd ac felly, pe byddai'r cynllun yn cael ei gefnogi, byddai'n wasanaeth GIG newydd yn yr ardal. Credwn y gallai datblygu'r gwasanaeth yma sicrhau bod unigolion sydd angen y gwasanaeth yn derbyn gofal yn llawer agosach i'r cartref. Gallai hyn ei gwneud yn haws iddynt gadw cysylltiad â theulu a ffrindiau. Credwn hefyd y gallai hyn greu cysylltiadau agosach gyda'r timau iechyd meddwl cymunedol lleol a bydd yn fodd o gynnal y cysylltiadau wrth baratoi i ryddhau unigolion neu gynllunio'r camau nesaf.

Fel sydd wedi ei amlinellu'n barod, hoffem hefyd greu Uned Gofal Dwys Seiciatrig a Uned Gofal Acíwt ar gyfer cleifion ag Anableddau Dysgu o fewn y datblygiad yma. Mae'r ddwy uned, ar hyn o bryd, mewn adeiladau hŷn o fewn y Bwrdd Iechyd. Gallai adleoli'r unedau mewn un adeilad newydd olygu y gellir cael màs critigol o staff mewn un safle, a bydd hyn yn creu gweithlu mwy cynaliadwy. Gallai hefyd greu amgylchedd modern, pwrpasol a mwy diogel ar gyfer ein cleifion a'n staff, pe byddai'n cael ei gymeradwyo.

Rydym hefyd yn cynnig y gallai hwn fod yn leoliad addas ar gyfer Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng a Ward Asesu Argyfwng bwrpasol, wrth uno cydrannau allweddol llwybr asesu argyfwng aciwt a derbyn ar un safle. Gallai hyn olygu gwasanaethau mwy diogel ar gyfer cleifion preswyl pe byddai eu hangen. Teimlwn y gallai trefnu ein gwasanaethau yn y modd yma, o bosib, greu buddion gwirioneddol o ran cefnogi unigolion i symud ymlaen ar eu llwybr argyfwng a derbyn y gofal iawn, yn yr amgylchedd iawn er mwyn diwallu eu anghenion.

Rydym yn falch ein bod wedi derbyn cefnogaeth gychwynnol gan Lywodraeth Cymru i ystyried datblygiad newydd ar gyfer cleifion preswyl ac rydym wrthi'n datblygu achos busnes amlinellol i gefnogi'r syniad. Yn gryno, rydym yn cynnig y gellid lleoli'r gwasanaethau canlynol yno:

- Uned Gofal Dwys Seiciatrig (Ar hyn o bryd yn Ysbyty Sant Cadog, Caerllion)
- Uned Gofal Acíwt i gleifion ag Anableddau Dysgu Tŷ Lafant (Ar hyn o bryd yn Llanfdechfa Grange)

- Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng (yn ddarostyngedig i ganlyniad yr ymgysylltiad a'r ymgynghoriad yma)
- Uned Asesu Argyfwng Acíwt ar gyfer Oedolion - (yn ddarostyngedig i ganlyniad yr ymgysylltiad a'r ymgynghoriad yma)
- Uned Diogelwch Isel newydd er mwyn ein galluogi i ddychwelyd cleifion sydd wedi eu hanfon i leoliadau tŷ tu allan i Went a'u cefnogi'n lleol.

Rydym wedi penodi cynlluniwr gofal iechyd a fydd yn ein helpu i ymgymryd â'r gwaith o arfarnu opsiynau o ran y safle gorau ar gyfer y datblygiad posib yma. Ar hyn o bryd mae dau safle posib yn cael eu hystyried, fodd bynnag, bydd y cynllunwyr gofal iechyd yn ein helpu i benderfynu a oes mwy o safleoedd y dylid eu hystyried. Y ddau safle posibl yw:

- Ysbyty Sant Cadog, Caerllion, Casnewydd
- Safle Ysbyty Llanfrechfa Grange, Torfaen

Byddem yn gwerthfawrogi eich mewnbwn i'r trafodaethau rhain. Rhowch wybod i ni beth yw eich barn os gwelwch yn dda.

	• A ydych hi'n cefnogi'r syniad o ddatblygu Uned Gwasanaethau Arbenigol newydd ar gyfer Cleifion Preswyl yng Ngwent?
	• Pe byddai Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl yn cael ei hadeiladu yng Ngwent, pa wasanaethau yr hoffech eu gweld yn cael eu darparu yno?
	• Pe byddai Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl yn cael ei hadeiladu, a ydych yn ffafrio lleoliad arbennig?
	• A hoffech i'ch sylwadau gael eu hystyried fel rhan o'r broses arfarnu opsiynau o ran y lleoliad gorau ar gyfer yr Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl?

Nodyn: Mae'r holl gwestiynau yma yn yr holiadur

8. YR OPSIWN YR YDYM YN EI FFAFRIO O RAN DARPARU GWASANAETHAU IECHYD MEDDWL AR GYFER OEDOLION YNG NGWENT

Isod mae disgrifiad cryno o'r opsiwn yr ydym yn ei ffafrio ar gyfer darparu gwasanaethau iechyd meddwl ar gyfer oedolion yng Ngwent. Mae diddordeb gwirioneddol gennym glywed eich barn ar yr awgrymiadau yma, a byddwn yn ystyried y rhain wrth ddatblygu ein cynnig terfynol y bydd ymgynghoriad eang arno.

Gwell gwasanaeth sylfaenol ar gyfer Gwent gyfan	• Pum ffordd at les • Ffordd at Les • Tecnoleg ddigidol • Rhwydweithiau lles integredig • Gwasanaethau Sector Gwirfoddol • Llinellau Cymorth Cenedlaethol
Cefnogaeth Iechyd Meddwl i Gofal Sylfaenol	• Ymarferwyr Lles Seicolegol yn gweithio o fewn practisau er mwyn cefnogi gofal sylfaenol i ddiwallu anghenion unigolion sydd â phroblemau iechyd meddwl lefel isel.
Model sy'n seiliedig ar hwb lleol ar gyfer gwasanaethau cymorth iechyd meddwl	• Safoni atgyfeiriadau Meddygon Teulu drwy gyflwyno system E-Referrals (ar y gweill) • Yn hytrach na chael eu gweld mewn syrjeris, bydd cleifion yn mynychu apwyntiadau mewn hybiau cymunedol sy'n gwasanaethu nifer fechan o bractisiau Meddygon Teulu. • Byddai'r holl weithgarwch yn cael ei gwneud o fewn yr hybiau, gan gynnwys asesiadau iechyd meddwl, ac ymyriadau therapiwtig unigol ac mewn grŵp. Bydd arbenigaethau yn cael eu darparu o fewn pob hwb a bydd therapi sy'n diwallu anghenion yn cael ei ddarparu. • Er mwyn sicrhau cefnogaeth brydlon, ymgynghoriad a chynghor i Feddygon Teulu, bydd gwasanaeth e-bost penodedig yn cael ei gyflwyno. • Bydd ymarferydd penodol yn cael ei benodi ar gyfer pob syrjeri, a bydd yr ymgynghorydd yn mynychu cyfarfodydd y practis yn ôl yr angen • Bydd cleifion yn cael dewis mynychu apwyntiadau wyneb yn wyneb neu gan ddefnyddio technoleg fidio neu ffôn
Uned asesu ganolog gyda mwy o bwyslais ar dimau triniaeth yn y cartref	• Un pwynt cyswllt ar gyfer atgyfeirio cleifion sydd mewn argyfwng, 24 awr y diwrnod, 7 diwrnod yr wythnos. Bydd apwyntiadau lleol yn cael eu cynnig i gleifion rhwng 9am a 9pm, ac eithrio pan nad oes apwyntiadau ar gael yn lleol. Yn yr achos yma byddent yn cael cynnig apwyntiad yn yr Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng.

Un ward asesu a gefnogir gan nifer o wardiau adferiad	• Un ward asesu wedi ei chyd-loli gyda'r Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng • Nifer o wardiau adferiad lleol (lleoliadau i'w cadarnhau)
Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl	• Uned Diogelwch Isel (datblygiad newydd) • UGDS (o Sant Cadog) • Uned Aciwt i gleifion ag Anableddau Dysgu (o Llanfrechfa Grange) • Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng sydd â'r Ystafell 136 a'r Ddarpariaeth y tu allan i oriau gwaith ynddi • Uned Asesu Argyfwng

Golyga hyn, pe byddai cefnogaeth i'r cynigion, y byddai'r newidiadau canlynol yn digwydd:

Beth sy'n digwydd ar hyn o bryd?	Beth fyddai'r newid yn ei olygu?
Mae gwahaniaethau rhwng y gwasanaethau iechyd meddwl a lles (Haen Sylfaen) a ddarperir ar draws Gwent. Darperir gwasanaethau gan y GIG, Awdurdodau Lleol a darparwyr trydydd parti. Mae mynediad annheg i ddarpariaeth a golyga hyn y gall grwpiau sydd â'r angen mwyaf ei chael yn anodd iawn cael mynediad at gymorth Nid yw staff rheng flaen, nad ydynt yn staff iechyd meddwl, yn hyderus wrth grybwyll iechyd meddwl ac mae diffyg gwybodaeth ynglŷn â ble i gyfeirio unigolion am gymorth.	Byddai gan bobl o bob cwr o Went fynediad at ystod eang o adnoddau a chefnogaeth hunan-gymorth, ble bynnag y maent yn byw. Byddai'r gwasanaethau'n cael eu darparu mewn partneriaeth gyda'r GIG, awdurdodau lleol, y trydydd sector a'r cymunedau eu hunain. Byddai gan grwpiau sy'n wynebu'r risg uchaf o ran iechyd meddwl gael a lles fwy o fynediad at ystod eang o adnoddau hunan-gymorth. Byddai gan staff rheng flaen, nad ydynt yn staff iechyd meddwl, fynediad at hyfforddiant iechyd meddwl a lles yn rhad ac am ddim, a byddant yn teimlo'n fwy hyderus o ran trafod iechyd meddwl a byddant yn gwybod ble i gyfeirio unigolion am gymorth. Byddai gwefan wedi ei brandio ar gael a fyddai'n hawdd i'w

	defnyddio ac a fyddai'n cynnwys adnoddau sydd wedi eu profi ac y gellir ymddiried ynddynt. Byddai ymgyrch farchnata'n cael ei sefydlu er mwyn sicrhau bod pobl yn gwybod ble i fynd er mwyn gofyn am help a chymorth.
Mae cefnogaeth iechyd meddwl gofal sylfaenol ynghlwm â phob practis Meddyg Teulu yng Ngwent. Mae amrywiaeth o ran yr amrywiaeth o wasanaethau sydd ar gael a sut y gellir cael mynediad atynt.	Bydd swyddi newydd Ymarferwyr Lles Seicolegol yn cael eu cyflwyno er mwyn darparu cymorth a chyngor i rai cleifion o fewn Gofal Sylfaenol. Bydd Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol yn cael eu gwella ac yn symud at fodel cyflawni sy'n seiliedig ar 'Hwb'. Bydd yr hybiau'n cefnogi grŵp o bractisiau Meddygon Teulu o fewn ardal. Bydd ystod lawn o therapïau unigol a therapïau grŵp ar gael trwy'r timau sydd wedi eu lleoli yn yr hwb. Bydd y ffordd o gael mynediad at asesiadau a thriniaethau yr un fath ar draws Gwent
Mae unigolion yn dod i gyswllt â'n gwasanaethau argyfwng mewn nifer o ffyrdd gwahanol: Caiff asesiadau ar gyfer pobl sy'n wynebu argyfwng iechyd meddwl eu gwneud yn lleol (yn eich ysbyty lleol) yn ystod oriau gwaith. Y tu allan i oriau gwaith, caiff pobl sy'n wynebu argyfwng, sydd angen asesiad a chymorth, eu gweld yn Ysbyty Sant Cadog. Mae cleifion sy'n wynebu argyfwng sy'n cael eu gweld gyntaf gan yr Heddlu neu'r gwasanaeth	Bydd asesiadau argyfwng yn parhau i gael eu gwneud yn lleol, a bydd slotiau ychwanegol ar gael yn ystod y dydd mewn Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng yn Ysbyty Sant Cadog, Caerllion. Ein cynnig yw y bydd un pwynt cyswllt yn cael ei greu ar gyfer cleifion sy'n cael eu gweld yn gyntaf gan yr heddlu neu'r gwasanaeth ambiwlans, a bydd y pwynt cyswllt ar gael 24 awr y dydd ar safle Sant Cadog, Caerllion.

ambiwylans yn cael eu hanfon i leoliadau amrywiol ar draws Gwent (ee Adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, Ystafell 136) - Nid oes un pwynt cyswllt ar gyfer y gwasanaeth.	
Wedi i glaf gael ei asesu gan y tîm argyfwng, mae'n bosib y byddant yn cael eu hanfon gartref; eu cyflwyno i'r Tîm Triniaeth yn y Cartref neu'r Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol ar gyfer apwyntiadau pellach; neu efallai y byddant yn cael eu derbyn i ward iechyd meddwl mewn ysbyty am gyfnod. Caiff cleifion sydd angen aros yn yr ysbyty eu derbyn i ysbyty yn eu hardal leol (os yw hynny'n bosibl) am asesiad a chefnogaeth/adferiad	Mae'n bosib y bydd cleifion sy'n cael eu hasesu yn dilyn atgyfeiriad i'r Tîm Argyfwng yn cael cynnig dewisiadau ychwanegol megis cefnogaeth mewn Tŷ Cymorth arbennig (ee Tŷ Lles yn Bettws, Casnewydd) neu gefnogaeth drwy'r gwasanaeth Cysylltu Bywydau. Ein cynnig yw y bydd cleifion sydd angen eu derbyn i ysbyty'n cael eu derbyn i un ward asesu sy'n gwasanaethau holl boblogaeth Gwent. Bydd y ward yn cael ei chefnogi gan nifer o wardiau adferiad lleol. Gall cleifion symud i un o'r wardiau yma wrth iddynt wella neu gallant fyd gartref,
Mae'n bosib y bydd anghenion cleifion sydd angen cymorth mwy arbenigol yn cael eu diwallu drwy aros yn ein Uned Gofal Dwys Seiciatrig yn Ysbyty Sant Cadog, Caerllion, Casnewydd.	Bydd anghenion pobl sydd angen cefnogaeth fwy arbenigol o ran iechyd meddwl yn parhau i gael eu diwallu drwy aros yn ein Uned Gofal Dwys Seiciatrig (UGDS). Yn y dyfodol rydym yn cynnig bod yr UGDS yn cael ei lleoli o fewn Uned Gofal Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl.
Ar hyn o bryd diwellir anghenion pobl sydd ag anableddau dysgu sydd angen cefnogaeth fel cleifion preswyl yn Nhŷ Lafant ar safle Llanfrechfa Grange, Torfaen.	Ein cynnig yw y bydd anghenion pobl sydd ag anabledd dysgu, sydd angen cefnogaeth fel cleifion preswyl, yn cael eu diwallu mewn uned gofal aciwt i oedolion ag anableddau dysgu o fewn Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl.

Does dim darpariaeth GIG yng Ngwent ar gyfer pobl sydd angen y gofal mwyaf cymhleth mewn safle diogelwch isel. Yn aml diwellir eu hanghenion mewn safleoedd y tu allan i Went neu hyd yn oed Cymru.	Ein cynnig yw y bydd anghenion pobl sydd angen cefnogaeth mewn safle diogelwch isel yn cael eu diwallu yng Ngwent, mewn Uned Diogelwch Isel bwrpasol sy'n rhan o ddatblygiad Uned Gofal Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl.
---	--

9 BETH YW EICH BARN?

Rydym wedi rhannu gwybodaeth helaeth yn y ddogfen hon ac rydym yn awyddus iawn i glywed eich sylwadau ar ein cynigion o ran trawsnewid gwasanaethau iechyd meddwl yng Ngwent. Rydym wedi atodi holiadur y gellir cael mynediad ato, hefyd, ar doopoll (link to be inserted). Ond peidiwch â gadael i hyn eich rhwystro rhag rhoi mwy o sylwadau, gallwch ysgrifennu atom gyda'ch sylwadau drwy ddefnyddio'r dulliau canlynol:

- ABB.MHLEngagement@wales.nhs.uk
- Ymgysylltu, Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu, Swyddfa Ranbarthol, Ysbyty Sant Cadog, Ffordd Lodj, Caerllion. NP18 3XQ

Byddem yn gwerthfawrogi eich ymateb erbyn xx/xx/xx er mwyn ein galluogi i rannu'r sylwadau gyda'r Bwrdd Iechyd.

10 BETH NESAF

Gallwn eich sicrhau mai megis cychwyn y mae'r drafodaeth, a gobeithiwn y byddwch yn parhau'n rhan ohoni yn ystod y blynyddoedd nesaf. Byddwn yn ystyried yr holl sylwadau y byddwn yn eu derbyn a byddwn yn rhannu'r hyn yr ydym wedi ei glywed a'r hyn yr ydym wedi ei ddysgu gyda chi, y Cyngor Iechyd Cymunedol a Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan. Byddwn hefyd yn parhau i ddiweddarau ein hasesiad o'r effaith ar gydraddoldeb fel rhan o'n hadroddiad ar ganlyniadau. Mae'n bosib y byddwn eisiau ymgynghori'n ffurfiol ar y cynigion yn dilyn y drafodaeth gychwyn hon. Pe byddem yn dymuno gwneud hyn rydym yn rhagweld y byddai'r ymgynghoriad yn cychwyn o gwmpas y Ebril 2021

ATODIAD 1: HOLIADUR

CWESTIYNAU CYFFREDINOL

Fel rhan o'n ymgysylltiad, rydym eisiau gwybod beth sydd fwyaf pwysig i chi. Bydd hyn yn ein helpu i ddatblygu ein gwasanaethau. Byddem yn ddiolchgar pe byddai modd i chi dreulio munud neu ddau yn ateb holiadur syml ynglŷn â'r hyn sy'n bwysig i chi.

Pe byddech yn ceisio cael cymorth o ran eich iechyd meddwl a'ch lles, beth fyddai'n bwysig i chi?

	Ddim yn bwysig	Ychydig yn bwysig	Pwysig	Eithaf Pwysig	Pwysig iawn
Cael eich gweld gan staff arbenigol					
Ansawdd yr amgylchedd					
Safon y gofal yr ydych yn ei dderbyn					
Gwybod ble i fynd i gael gfael ar y gefnogaeth a'r adnoddau iawn					
Cael eich gweld yn gyflym					
Cael eich gweld yn agos i'ch cartref					
Cael eich cynnwys yn eich gofal					

2. A oes pethau eraill sy'n bwysig i chi yr hoffech roi gwybod i ni amdanynt? Gallwch roi manylion amdanynt isod.

YR HOLIADUR

Mae'r holiadur canlynol yn gofyn cwestiynau penodol am y syniadau yr ydym wedi eu trafod yn y ddogfen hon. Darperir rhifau'r tudalennau perthnasol os hoffech gyfeirio'n ôl i'r ddogfen er mwyn eich helpu i ateb cwestiwn arbennig.

1. A ydych chi'n cytuno/anghytuno gyda'r cyfeiriad cyffredinol y newidiadau i wasanaethau iechyd meddwl i oedolion yng Ngwent (Tudalen 9)

Rwy'n cytuno	
Nid wyf yn cytuno	
Nid wyf yn cytuno nac yn anghytuno	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (Rhowch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

2. A oes unrhyw fylchau o ran ein gwasanaethau y teimlwch sydd angen eu hystyried yn y dyfodol? Os oes, rhowch fanylion os gwelwch yn dda:

Oes, rwy'n teimlo bod bylchau	
Na, nid wyf yn teimlo bod blychau	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (Rhowch unrhyw sylwadau isod)	

(Rhowch unrhyw sylwadau isod)

HAEN SYLFAEN (Tudalen 23)

3. A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar ein cynlluniau i ddatblygu gwasanaethau'r haen sylfaen? (Tudalen 23)

Oes	
Nac oes	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud sylw	

(Sylwadau pellach):

4. A oes unrhyw beth yr hoffech ei ddweud wrthym y teimlwch fyddai'n cefnogi eich lles meddyliol chi neu'ch cymuned?

(Sylwadau pellach):

HAEN GOFAL SYLFAENOL (Tudalen 24)

5. Hoffem glywed eich barn ar y cynllun i gyflwyno swyddi ymarferwyr lles seicolegol o fewn practisiau Meddygon Teulu. Rhowch eich sylwadau os gwelwch yn dda. (Tudalen 25)

(Sylwadau Pellach):

6. A ydych chi'n cefnogi'r cynnig i ddarparu Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol mewn hybiau cymunedol neu peidio? (Tuladen 25)

Rwy'n cefnogi'r cynnig	
Nid wyf yn cefnogi'r cynnig	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad	
Arall (rhowch eich sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach)

7. A hoffech chi gael dewis o ran y ffordd y gallwch gael eich gweld gan ymarferwr Gwasanaethau Cymorthi Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol neu peidio?

Hoffwn gael dewis	
Na, ni hoffwn gael dewis	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhowch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

8. Pe byddai dewis gennych, pa ffordd yr hoffech i rhywun eich gweld/gysylltu â chi? (Ticiwch y rhai y byddech yn hapus i'w defnyddio)

Wyneb yn wyneb	
Dros y ffôn	
Dros y cyfrifiadur (apwyntiad fideo)	
Arall (manylwch isod)	

(manylwch os gwelwch yn dda):

9. A fyddech chi'n hapus i deithio ychydig yn bellach pe byddai hynny'n golygu eich bod yn cael eich gweld yn gynt?

Byddwn	
Na fyddwn	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhowch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

10. A fydddech chi'n hapus i deithio ychydig pellach pe byddai hynny'n golygu y gallech weld rhywun a allai ddiwallu eich anghenion yn well?

Byddwn	
Na fyddwn	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhoch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

GWASANAETHAU ARGYFWNG A CHLEIFION PRESWYL (Tudalennau 26-31)

11. A ydych chi'n cefnogi'r syniad o ddatblygu Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng neu peidio? (Tudalen 26)

Rwy'n cefnogi'r syniad	
Nid wyf yn cefnogi'r syniad	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhoch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

12. Pa ffactorau y teimlwch sydd bwysicaf o ran gwasanaeth asesu argyfwng?

	Ychydig yn bwysig	Eithaf pwysig	Pwysig iawn
Bod ar gael 24 awr			
Bod yn agos at wasanaethau eraill y gallech fod eu hangen			
Cael eich gweld gan y staff cywir			
Cael eich gweld yn gyflym			
Cael eich gweld yn agos at eich cartref			
Gwybod pwy i gysylltu gyda hwy			

13. A ydych yn cytuno/anghytuno mai syniad da yw cael un pwynt cyswllt y gall pob asiantaeth ei ddefnyddio er mwyn cefnogi unrhyw un mewn argyfwng? (Tudalen 27)

Rwy'n cytuno	
Nid wyf yn cytuno	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhowch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

14. A ydych chi'n cytuno/anghytuno mai syniad da yw cael un ward asesu yng Ngwent a fyddai'n derbyn pob unigolyn mewn argyfwng? (Tudalen 30)

Rwy'n cytuno	
Nid wyf yn cytuno	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhowch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

15. A ydych chi'n cefnogi'r syniad o gael wardiau adferiad arbenigol neu peidio? (Tudalen 27)

Ydw, rwy'n cefnogi'r syniad	
Na, nid wyf yn cefnogi'r syniad	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhowch unrhyw sylwadau isod)	

(Sylwadau pellach):

**DARPARIAETH GWASANAETHAU ARBENIGOL AR GYFER CLEIFION
PRESWYL (Tudalen 29)**

16.A ydych hi'n cefnogi'r syniad o ddatblygu Uned Gwasanaethau Arbenigol newydd ar gyfer Cleifion Preswyl yng Ngwent?

Ydw, rwy'n cefnogi'r syniad	
Na, nid wyf yn cefnogi'r syniad	
Nid oes gennyf ddigon o wybodaeth i wneud penderfyniad.	
Arall (rhowch unrhyw sylwadau isod)	

17. Pe byddai Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl yn cael ei hadeiladu yng Ngwent, pa wasanaethau yr hoffech eu gweld yn cael eu darparu yno? (Tudalen 27)

	Dylid ei gynnwys	Ni ddylid ei gynnwys
Uned Diogelwch Isel		
Uned Gofal Dwys Seiciatrig		
Uned Gofal Acíwt ar gyfer cleifion ag Anableddau Dysgu		
Ward Asesu Acíwt i Oedolion		
Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng		
Arall (Rhowch fanylion isod)		

(Rhowch fanylion os gwelwch yn dda):

18. Pe byddai Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl yn cael ei hadeiladu, a ydych yn ffafrio lleoliad arbennig?

Safle Ysbyty Sant Cadog, Caerllion	
Safle Ysbyty Llanfdechfa Grange	
Nid oes ots gennyf	
Arall	

Rhowch fanylion os gwelwch yn dda

A hoffech i'ch sylwadau gael eu hystyried fel rhan o'r broses arfarnu opsiynau o ran y lleoliad gorau ar gyfer yr Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl?

Hoffwn (Rhowch eich manylion cyswllt yn yr adran nesaf os gwelwch yn dda)	
Na Hoffwn	

ARALL

19. A ydych yn teimlo bod gennych yr holl wybodaeth sydd ei hangen arnoch i ystyried y cwestiynau yma?

Ydw	
Nac ydw	

Os na, beth arall a fyddai'n ddefnyddiol i chi?

(Rhowch fanylion os gwelwch yn dda):

20. A hoffech barhau i drafod ein syniadau ar drawsnewid gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion gyda ni yn y dyfodol?

Hoffwn	
Na hoffwn	

Os yr hoffech, rhowch eich manylion cyswllt isod (bydd yr holl fanylion yn cael eu cadw'n gyfrinachol a dim ond ar gyfer dibenion yr holiadur yma y byddant yn cael eu defnyddio. Ni fyddant yn cael eu rhoi i unrhyw un arall):

Enw:	
Cyfeiriad E-bost (os hoffech i ni gysylltu â chi dros e-bost):	
Cyfeiriad (os hoffech i ni gysylltu â chi drwy lythyr/post):	
Rhif ffôn (os hoffech i ni gysylltu â chi dros y ffôn):	

21.Ydych chi'n byw yng Ngwent?

oes	
nac oes	

22.Ydych chi'n unigolyn sydd wedi defnyddio gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion?

oes	
nac oes	

23.Ydych chi'n ofalwr/ffrind/perthynas unigolyn sydd wedi defnyddio gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion?

oes	
nac oes	

24. Ydych chi'n gweithio mewn gwasanaethau IMAD (GIG/3yddSector/AL/arall)?

oes	
nac oes	

25. Ydych chi'n gweithio i BIPAB ar hyn o bryd?

oes	
nac oes	

26. Beth sy'n disgrifio eich grŵp oedran orau?

17 neu iau	
18 - 20	
21 - 29	
30 - 39	
40 - 49	
50 - 59	
60 neu drosodd	

27. Beth yw eich rhyw?

Gwrywaidd	
Benywaidd	
Anneuaidd - nid wyf yn uniaethu fel gwryw neu fenyw	
Mae'n well gennyf beidio â dweud	

28. Beth sy'n eich disgrifio orau Ethnigrwydd?

Gwyn	Prydeinig	
	Gwyddelig	
	Arall	
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	Indiaidd	
	Pacistanaid	
	Bangladeshaid	
	Unrhyw gefndir Asiaidd arall	
Cymysg	Gwyn a Du Caribïaidd	
	Gwyn a Du Affricanaidd	
	Gwyn a Asiaidd	
	Unrhyw gefndir Cymysg arall	

Du neu Du Prydeinig	Caribiaidd		
	Africanaidd		
	Unrhyw gefndir Du arall		
Grŵp Ethnig Arall	Tseiniaidd		
	Unrhyw gefndir ethnig arall		
Nid wyf am ddatgelu fy darddiad ethnig			

29. A oes unrhyw beth yr hoffech dynnu ein sylw ato o ran yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb?

Oes	
Nac oes	

(Rhowch fanylion os gwelwch yn dda):

Diolch am gwblhau'r holiadur yma.

ATODIAD 2 DEALL Y JARGON

Asesiad	Pan fydd rhywun yn wael, bydd gweithwyr iechyd proffesiynol yn cwrdd â'r unigolyn i siarad â hwy a dod i ddeall mwy am eu symptomau er mwyn iddynt allu gwneud diagnosis a gwneud cynlluniau ar gyfer eu triniaeth. Gelwir hyn yn asesiad. Dylai aelodau o deulu'r unigolyn fod yn rhan o asesiadau, ac eithrio pan fydd yr unigolyn sy'n wael yn nodi nad ydyw eisiau i hyn ddigwydd.
Gofalwr	Ffrind neu berthynas sy'n gofalu o'u gwirfodd am rhywun sy'n wael, anabl, agored i niwed neu'n fregus. Gall gofalwyr ddarparu gofal llawn amser neu ofal rhan amser.
Argyfwng	Argyfwng iechyd meddwl yw cyfnod di-rybudd a dwys o ofid meddyliol difrifol.
Uned Cymorth Asesu Argyfwng	Gwasanaeth newydd arfaethedig yw hwn a fydd yn cynnwys gwasanaethau asesu argyfwng, gwasanaethau iechyd meddwl y tu allan i oriau a'r gwasanaeth Adran 136 i ddarparu gwasanaeth 24 awr/7 diwrnod. Mae'r Uned yn cynnwys amrywiaeth o staff gan gynnwys staff nyrsio, meddygol, therapi galwedigaethol a seicoleg.
Tîm Cyswllt Argyfwng	Mae gweithwyr argyfwng sy'n darparu gwasanaeth cyswllt gyda Ysbyty Brenhinol Gwent ac Ysbyty Neuad Nevill (Ysbyty Cyffredinol Lleol) ac Ysbyty Athrofaol y Faenor (Canolfan Gofal Critigol Arbenigol) yn cynnal asesiadau ar unrhyw un sy'n dod atom mewn argyfwng iechyd meddwl.
Desg Ddyletswydd	Byddai rhywun sy'n gwneud atgyfeiriad yn cysylltu â'r ddesg ddyletswydd er mwyn brysbennu unigolyn. Os yw'r unigolyn angen asesiad, byddant yn cael eu cyfeirio at y Tîm Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng.
Gwasanaeth Ymyrraeth Cynnar	Gwasanaeth i unigolion sy'n dioddef eu cyfnod seicosis cyntaf. Mae ymchwil yn awgrymu y gall canfod a thrin yn gynnar gynyddu'r gwellhad yn sylweddol.
Gwasanaeth Fforensig	Gwasanaethau sy'n darparu cefnogaeth i droseddwyrr sydd â phroblemau iechyd meddwl.
Haen Sylfaen	Adnoddau hunan-gymorth, hyrwyddo iechyd meddwl ac addysg sy'n rhad ac am ddim i'r gymuned ehangach.
Meddyg Teulu	Mae Meddygon Teulu'n feddygon sy'n darparu gwasanaethau gofal iechyd cyffredinol i gymuned leol. Fel arfer maent wedi eu lleoli mewn syrjeri neu bractis Meddyg Teulu ac yn aml atynt hwy y mae pobl yn mynd gyntaf os ydynt yn bryderus am eu hiechyd.
Gwasanaeth Cleifion Preswyl	Gwasanaeth i ddefnyddwyr gwasanaeth sy'n aros dros nos ar y ward ac yn derbyn triniaeth yno gan weithwyr iechyd proffesiynol arbenigol.
Uned Gofal Acíwt i gleifion ag Anableddau Dysgu	Uned sy'n darparu gofal acíwt ar gyfer rhai unigolion sydd ag anableddau dysgu sy'n gofyn am gefnogaeth fel cleifion mewnol.

Awdurdod Lleol	Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol
Uned Diogelwch Isel	Gwasanaeth diogel sydd wedi ei gloi ar gyfer unigolion sydd â phroblemau iechyd meddwl, y mae eu hasesiad wedi dangos bod perygl iddynt niweidio eu hunain neu eraill.
Oedolion Hŷn	Oedolion 65 oed ac hŷn.
Gofal Sylfaenol	Gwasanaethau iechyd sydd yn bwynt cyswllt cyntaf i unigolion sydd â phryderon am eu hiechyd. Mae enghreifftiau'n cynnwys Meddygon Teulu, Fferyllfeydd, deintyddion lleol ac optegwyr.
Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol	Ymarferwyr iechyd meddwl sy'n gwneud asesiadau a ymyraethau seicolegol ar gyfer unigolion sydd wedi cael atgyfeiriad gan y gwasanaethau gofal sylfaenol am bod ganddynt man gyflyrau neu gyflyrau iechyd meddwl cymedrol.
Uned Gofal Dwys Seiciatrïg (UGDS)	Ward wedi ei chloi mewn ysbyty y gallai rhai unigolion sydd dan orchymyn o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl aros ynddi. Maent yn aros yn yr uned am bod eu hasesiad wedi dangos fod perygl iddynt wneud niwed i'w hunain neu i eraill ar ward gofal aciwt agored ar gyfer cleifion preswyl.
Adsefydlu	Rhaglen o therapi sy'n ceisio rhoi annibyniaeth a hyder rhywun yn ôl iddynt a lleihau anabledd
Darparu Lloches	Nod y gwasanaeth yma fydd darparu cefnogaeth ymarferol, therapiwtig sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn i bobl sydd mewn perygl o wynebu argyfwng iechyd meddwl drwy ddarparu amrywiaeth o ymyriadau. Bydd yn cynnig lleoliad amgen anghlinigol y gall pobl gael mynediad at gymorth yn gynnar.
Gwasanaethau Gofal Iechyd Meddwl Eilaidd	Gwasanaethau iechyd meddwl arbenigol a ddarperir, fel rheol, gan Ymddiriedolaeth Iechyd Meddwl. Mae gwasanaethau'n cynnwys cefnogaeth a thriniaeth yn y gymuned yn ogystal â mewn ysbytai.
Claf Dan Orchymyn	Pa fydd rhywun yn cael ei roi o dan orchymyn, golyga hyn eu bod o dan orchymyn i ysbyty yn unol â darpariaeth y Ddeddf Iechyd Meddwl
Ystafell Adran 136	Man diogel a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd lle gall yr heddlu ddod â rhywun dan warchodaeth o dan Adran 136 o'r Ddeddf Iechyd Meddwl i gael eu hasesu.
Defnyddiwr Gwasanaeth	Rhywun sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd. Mae rhai pobl yn defnyddio'r termau 'claf' neu 'gleient'

Cysylltu Bywydau	Cynnig y cyfle i ddefnyddwyr gwasanaeth aros gyda theulu sy'n gallu eu cefnogi yn eu cartref. Gall y cynllun hefyd fod yn gam i lawr ar gyfer pobl sy'n barod i adael ward cleifion preswyl ond sydd angen cefnogaeth barhaus.
Presgripsiynu Cymdeithasol	Mae presgripsiynu cymdeithasol, a elwir weithiau'n atgyfeiriad cymunedol, yn ffordd o alluogi Meddygon Teulu, nyrsys a gweithwyr proffesiynol Gofal Sylfaenol eraill i atgyfeirio pobl at amrywiaeth o wasanaethau anghlinigol. Diben presgripsiynu cymdeithasol yw cefnogi pobl sydd ag ystod eang o anghenion cymdeithasol, emosiynol neu ymarferol, ac mae nifer o'r cynlluniau'n canolbwyntio ar wella iechyd meddwl a lles corfforol. Mae'r bobl a allai elwa o gynlluniau presgripsiynu cymdeithasol yn cynnwys pobl gyda man broblemau iechyd meddwl neu broblemau iechyd meddwl hirdymor, grwpiau sy'n agored i niwed, pobl sydd wedi eu hynysu'n gymdeithasol a'r rheiny sy'n ymweld ag unai gofal sylfaenol neu gofal eilaidd yn rheolaidd.
Uned Gwasanaethau Arbenigol ar gyfer Cleifion Preswyl	Datblygiad arfaethedig uned ganolog ar gyfer cleifion preswyl. Byddai'n cynnwys nifer o wardiau arbenigol ar gyfer cleifion sydd â rhai o'r anghenion mwyaf cymhleth ac sydd angen eu derbyn leoliad diogel o fewn ysbyty.
Tî Cymorth	Gelwir hefyd yn dŷ argyfwng, cyfleuster yw hwn sydd wedi'i leoli yn y gymuned ac sy'n aml yn cael ei redeg gan y trydydd sector i ddarparu man diogel lle gall unigolion mewn argyfwng aros am gyfnodau byr. Mae'r cyfleusterau hyn yn gweithio'n agos gyda thimau asesu argyfwng a thriniaeth yn y cartref lleol.
Triniaethau Therapiwtig	Mae'r rhain yn driniaethau y gellir eu darparu i helpu gyda rhai cyflyrau. Ym maes iechyd meddwl, ymyriadau fel cwnsela neu seicoleg yw'r rhain fel arfer.
Darparwyr Trydydd Sector	Mae'r trydydd sector yn chwarae rhan allweddol mewn amrywiaeth eang o ofal, cefnogaeth a chynghor i unigolion, a hynny yn y gymuned ac mewn lleoliadau eraill.

Talfyriadau	
AD	Anableddau Dysgu
ALI	Awdurdod Lleol
DIM	Deddf Iechyd Meddwl
GCIMGS	Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol
GYC	Gwasanaeth Ymyriad Cynnar
TCDdA	Triniaeth yn y Cartref i Ddatrys Argyfwng
TIMC	Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol
UACHA	Uned Asesu a Chefnogi Argyfwng
UDI	Uned Diogelwch Isel
UGAAD	Uned Gofal Acíwt ar gyfer cleifion ag Anableddau Dysgu
UGDS	Uned Gofal Dwys Seiciatrig

ATODIAD 3

RHESTR DDOSBARTHU'R YMGYNHORIAID

Rhestr o Randdeiliaid

- Y Cyhoedd
- Cleifion, Teuluoedd a Gofalwyr
- Cyngor Iechyd Cymunedol, Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

ABUHB

- Staff Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu Oedolion ac Arbenigol, Iechyd Meddwl Oedolion Hŷn, Anableddau Dysgu a Gwasanaethau Cymorth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol/IAS
- Arweinyddion a Fforymau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
- Tîm Gofal Cymhleth Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
- Syrjeris Meddygon Teulu BIPAB Gwent
- Rhwydweithiau Gofal Cymdogol BIPAB
- Adrannau Corfforaethol BIPAB
- Holl Adrannau BIPAB
- Gwasanaeth CAMHS
- Undebau Llafur / Fforymau Partneriaid
- Gwasanaethau Arbenigol Rhanddeiliaid BIPAB (SaLT/CHAMS/gwasanaethau Iechyd Meddwl eraill)
- Safonau Iaith Gymraeg BIPAB
- Grwpiau cyfeirio rhanddeiliaid BIPAB
- Fforwm Arweinyddiaeth Clinigol BIPAB
- Therapi Celf Gwent BIPAB
- Gwasanaethau Pontio Plant a Phobl Ifanc
- LNC Gwent
- Arweinwyr / RhGC

Rhanddeiliaid ehangach yn y maes Iechyd

- Iechyd Cyhoeddus Cymru
- Byrddau Iechyd eraill
- Awdurdodau Lleol
- Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru
- Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC)
- Colegau Brenhinol
- Llywodraeth Cymru
- AS/AC/Cynghorwyr Lleol
- Cyrff Proffesiynol
- Cynghrair Iechyd Meddwl Gwent / Sefydliadau Cysylltiedig
- Cymdeithas Sefydliadau Gwirfoddol Gwent
- Gwasanaeth Cyffuriau ac Alcohol Gwent

- Darparwyr Trydydd Sector
- Heddlu Gwent
- Gwasanaeth Carchardai
- Y Gwasanaeth Prawf
- Cydlynwyr Iechyd a Lles Integredig (ar gyfer eu cysylltiadau â grwpiau / sefydliadau)
- Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig
- Elusennau / Sefydliadau Iechyd Meddwl cysylltiedig eraill
- Fforymau Darparwyr Iechyd Meddwl i Oedolion eraill o Sector Annibynnol Gwent
- Darparwyr gwasanaethau eirioli
- Darparwyr/ fforymau/grwpiau lleol eraill sydd wedi eu canfod mewn cydweithrediad â thimau Cyfathrebu ac Ymgysylltu Corfforaethol

ATODIAD 4 Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

ASESIAD O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB

Trawsnewid Iechyd Meddwl i Oedolion

TACHWEDD, 2020

BWRDD IECHYD PRIFYSGOL ANEURIN BEVAN
Ysbyty Sant Cadog

1.	Ar beth yr ydych yn gwneud asesiad o effaith ar gydraddoldeb?	Trawsnewid Gwasanaethau Iechyd Meddwl i Oedolion yng Ngwent
2.	Amcanion a Disgrifiad Cryno	Ymgysylltu ar fodel gwasanaeth eang iechyd meddwl i oedolion a'r meysydd gwella penodol sy'n cael eu cynnig yn yr Haen Sylfaen, Gwasanaethau Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol, gwasanaethau argyfwng a gwasanaethau arbenigol i gleifion preswyl.
3.	Pwy sy'n gyfrifol am y gwaith?	Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
4.	Pwy sydd ynghlwm wrth wneud yr asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb?	• Cyfarwyddiaeth Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
5.	A yw'r rhaglen yn perthyn i unrhyw bolisiâu/maes gwaith arall?	Mae cysylltiad rhwng y model gwasanaeth eang a Strategaeth Dyfodol Clinigol Gwent. Mae cysylltiad rhwng y gwelliannau penodol i'r gwasanaethau a'r Blaenoriaethau Cyfarwyddiaethol a amlinellir yn y Cynllun Tymor Canolig Integredig.

6.	Rhanddeiliaid – pwy sydd ynghlwm â'r gwaith ar pwy y mae'r rhaglen hon yn effeithio?	Dadansoddiad o randdeiliaid wedi ei atodi
7.	Beth a allai helpu/rwystro llwyddiant y rhaglen	. Mae angen cefnogaeth gan randdeiliaid a'r cyhoedd er mwyn datblygu ein syniadau a'n cynlluniau'n effeithiol. Mae'r gwaith yn rhan o strategaeth ymgysylltu i geisio barn defnyddwyr gwasanaeth, gwarchodwyr, y cyhoedd, staff a rhanddeiliaid er mwyn sicrhau bod eu barn yn cael ei gynnwys wrth i unrhyw newidiadau arfaethedig i wasanaeth gael eu gwneud yn dilyn y cyfnod ymgysylltu.

	Oed	Anabled***	Rhyw	Ailbennu Rhywedd	Beichiogrwydd a Mamolaeth	Hil/Ethnigrwydd neu Genedligrwydd	Crefydd neu gred	Cyfeiriadedd Rhywiol	Yr iaith Gymraeg	Dim gwahaniaethau boed yn bositif
<i>A yw'r rhaglen yr ydych yn ei hystyried yn berthnasol i'r dyletswyddau cyhoeddus dros bob un o'r Nodweddion Gwarchodedig (a restrir ar y dde)?</i> Ticiwch ✓ neu rhowch groes ✗ fel sy'n briodol										
Mewn geiriau eraill, a yw'r rhaglen: Yn cael gwared â gwahaniaethu ac aflonyddu o ran ...										✓
Yn hybu cydraddoldeb cyfleoedd o ran...										✓
Yn hybu perthnasau da ac agwedd bositif o ran ...	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

- Yn annog cymryd rhan mewn bywyd cyhoeddus o ran... Ydy drwy sicrhau bod darpariaeth yn cael ei wneud er mwyn sicrhau bod pawb yn gallu cymryd rhan yn yr ymgysylltiad ac ymgynghoriad gan ddefnyddio amrywiaeth o fethodolegau er mwyn rhoi mynediad corfforol i ddigwyddiadau a gwybodaeth yn ogystal â mynediad rhithwir, drwy ddogfennau, newyddlenni, byrddau gwybodaeth, Hawdd eu Darllen, BSL ac ati) ** Darparwch dystiolaeth ar sut yr ydym wedi gwneud hyn fel atodiad**

✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

***O ran anabledd yn unig, fel rhan o'ch asesiad mae'n RHAID i chi ystyried a oes angen gwneud addasiad(au) rhesymol. Mae gofyn gwneud hyn o dan y gyfraith hyd yn oed os yw'n golygu trin rhai unigolion yn fwy ffafriol er mwyn diwallu eu anghenion.

Ffurflen 2: Casglu Gwybodaeth (Hawliau Dynol)

Hawliau Dynol: Mae'r Ddeddf Hawliau Dynol yn cynnwys 15 Erthygl (neu hawliau), y mae dyletswydd ar y GIG i ymddwyn mewn cydymffurfiaeth â hwy, eu parchu a'u diwallu. Rhestrir y 6 hawl sydd fwyaf perthnasol i ofal iechyd isod. Am eglurhad mwy manwl o'r hawliau rhain yn y Ddeddf Hawliau Dynol, cyfeiriwch at **Atodiad A: Y Fframwaith Ddeddfwriaethol**.

Yn ddibynnol ar y Rhaglen yr ydych yn ei hystyried, mae'n bosib y byddwch yn teimlo bod yr enghreifftiau isod o fudd o ran yr Erthyglau.

Ystyriwch, a yw'r rhaglen yn berthnasol i:	Ydyw	Nac ydyw
Erthygl 2 : Hawl i Fywyd Enghraifft: Gwarchod a hybu diogelwch a lles cleifion a staff; materion yn ymwneud ag ataliaeth a rheolaeth cleifion	✓	
Erthygl 3: Rhyddid rhag arteithio a thriniaeth greulon neu ddiraddiol Enghraifft: Problemau o ran urddas a phreifatrwydd, gwarchod a hybu diogelwch a lles cleifion a staff; y driniaeth a roddir i grwpiau sy'n agored i niwed neu grwpiau a allai gael eu hallgau'n gymdeithasol, er enghraifft sipiwn a theithwyr; materion yn ymwneud ag ataliaeth a rheolaeth cleifion	✓	
Erthygl 5 : Hawl i ryddid a diogelwch	✓	

Enghraifft: Problemau o ran dewis, rheolaeth a grymuso ac annibyniaeth cleifion; materion yn ymwneud ag ataliaeth a rheolaeth cleifion		
Erthygl 6 : Yr hawl i gael prawf teg	✓	
Enghraifft: Problemau o ran dewis, rheolaeth a grymuso ac annibyniaeth cleifion		
Erthygl 8 : Yr hawl i barch i fywyd preifat a theuluol, cartref a gohebiaeth; materion yn ymwneud ag ataliaeth a rheolaeth cleifion	✓	
Enghraifft: Materion yn ymwneud ag urddas a phreifatrwydd; gwarchod a hybu diogelwch a lles cleifion a staff; y driniaeth a roddir i grwpiau sy'n agored i niwed neu grwpiau a allai gael eu hallgau'n gymdeithasol, er enghraifft sipiwn a theithwyr; hawl claf neu aelod o staff i fwynhau eu bywyd teuluol ac/neu eu bywyd preifat		
Erthygl 11 : Yr hawl i ryddid meddwl, cydwybod a chrefydd	✓	
Enghraifft: gwarchod a hybu diogelwch a lles cleifion a staff; y driniaeth a roddir i grwpiau sy'n agored i niwed neu grwpiau a allai gael eu hallgau'n gymdeithasol, er enghraifft sipiwn a theithwyr		

SGRINIO

Nodweddion Gwarchodedig	Rhestrwch y wybodaeth a gasglwyd o ran y gwahanol nodweddion gwarchodedig	Rhestrwch y wybodaeth a gasglwyd o ran amryw o nodweddion gwarchodedig
Oed	Perthnasol i'r nifer o dderbyniadau a nifer y defnyddwyr gwasanaeth sy'n defnyddio Gwasanaethau IMAD i Oedolion	Byddai'r holl wybodaeth a gesglir yn cael ei ddefnyddio er mwyn deall proffil y defnyddwyr gwasanaeth. Byddai hyn yn cael ei ddefnyddio fel sail i ddatblygu'r ddarpariaeth o wasanaethau yn unig, a chreu effaith bositif ar argaeledd a'r ffordd y caiff gwasanaethau eu cyflawni.
Anabledd	Perthnasol i'r nifer o dderbyniadau a nifer y defnyddwyr gwasanaeth sy'n defnyddio Gwasanaethau IMAD	
Rhyw	Perthnasol i'r nifer o dderbyniadau a nifer y defnyddwyr gwasanaeth sy'n defnyddio Gwasanaethau IMAD	
Ailbennu Rhywedd	I sicrhau bod darpariaeth yn addas er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn diwallu'r gofynion	
Hawliau Dynol	Ddim ei angen	
Beichiogrwydd a Mamolaeth	I sicrhau bod darpariaeth yn addas er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn diwallu'r gofynion	
Hil/ Ethnigrwydd/ Cenedligrwydd	Ddim ei angen	
Crefydd neu Gred	I sicrhau bod darpariaeth yn addas er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn diwallu'r gofynion	
Cyfeiriadedd Rhywiol	Ddim ei angen	

SGRINIO

Y Gymraeg	A oes angen gwasanaeth cyfieithu Cymraeg neu peidio – yn unol â chyfarwydddeb Safonau'r Gymraeg	At ddibenion cyfathrebu'n unig
------------------	---	--------------------------------

Cam 2

Bydd y broses sgrinio cydraddoldeb yn cael ei thrafod a'i hadolygu gan y Bwrdd Trawsnewid gan ddefnyddio Arweinyfr Canolfan Cydraddoldeb a Hawliau Dynol y GIG fel fframwaith.

Rhagdybiaethau:

Gall problemau iechyd meddwl effeithio ar unrhyw un ar unrhyw gyfnod mewn bywyd. Fodd bynnag, mae ystadegau cenedlaethol yn dangos bod mwy o achosion o broblemau iechyd meddwl ymysg grwpiau gwarchodedig penodol. Golyga hyn mai holl bwysig fydd edrych yn fanwl ar anghenion defnyddwyr gwasanaeth yn ystod y broses ymgynghori.

SGRINIO

Gan edrych ar ymchwil genedlaethol, mae Mind (yn eu hadroddiad “Ein Cymunedau ein Hiechyd Meddwl”) yn tynnu sylw at y canlynol:-

Mae unigolion neu grwpiau sydd â ‘nodweddion gwarchodedig’ (yn unol â’r Ddeddf Cydraddoldeb) yn aml yn wynebu risg uchel o ddatblygu problemau iechyd meddwl:-

Oed

Mae 20 y cant o blant yn dioddef problemau iechyd meddwl mewn blwyddyn benodol, ac tua 10 y cant ar unrhyw amser penodedig. Mae gan chwarter pobl hŷn ein cymunedau symptomau iselder sydd angen ymyrraeth, ac mae hyn yn cynyddu i 40 y cant ymysg preswylwyr cartrefi gofal.

Anabledd

Mae anabledd corfforol yn mwy na dyblu’r risg o iselder, ac mae gan rhwng 30 y cant a 50 y cant o oedolion sydd ag anableddau dysgu yn y DU problemau iechyd meddwl.

Ailbennu Rhywedd

Mae pobl traws yn wynebu mwy o risg o ddioddef iselder a hunan-niwed, ac mae traean o bobl traws wedi ceisio cymryd eu bywydau eu hunain

Crefydd neu Gred

Mae cysylltiad rhwng ymwybyddiaeth, arferion a chredoau ysbrydol (o ran unrhyw grefydd yn ogystal ag arferion ysbrydol nad ydynt ynghlwm wrth unrhyw ffydd) a buddion seicolegol gan gynnwys lles goddrychol.

Mae gwahaniaethau clir rhwng profiadau menywod a dynion o ran problemau iechyd meddwl. Mae menywod yn fwy tebygol o roi gwybod am broblemau iechyd meddwl mwy cyffredin. Mae merched hefyd yn fwy tebygol na bechgyn i hunan-niweidio, ac mae anhwylderau bwyta yn fwy cyffredin ymysg merched ifanc o’i gymharu â dynion ifanc. Mae dynion yn fwy tebygol o fod ag iselder heb ddiagnosis, o gael eu rhoi dan orchymyn o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl a chymryd eu bywydau eu hunain o’i gymharu â menywod.

Cyfeiriadedd Rhywiol

Mae pobl lesbiaid, hoyw a deurywiol yn fwy tebygol o ddioddef problemau iechyd meddwl, gan gynnwys hunan-niweidio ac ymgeisio i ymgymryd eu bywydau eu hunain. Mae pobl lesbiaid, hoyw a deurywiol 1.5 yn fwy tebygol o ddioddef iselder a gorbryder.

Beichiogrwydd a Mamolaeth

SGRINIO

Mae problemau iechyd meddwl yn effeithio ar rhwng 10 a 20 y cant o fenywod ar rhyw amser yn ystod y cyfnod amenedigol (sef yn ystod beichiogrwydd a blwyddyn wedi'r enedigaeth). Gall iechyd meddwl gwael hefyd gynyddu'r risg i blant ddioddef problemau iechyd meddwl.

O fewn yr adroddiad Mind, caiff y canlynol eu nodi fel ffactorau risg sy'n cyfrannu at iechyd meddwl:-

Priodas a Phartneriaeth Sifil

Mae cysylltiad rhwng gwahanu, ysgaru neu cael eich gadael yn weddw a phroblemau iechyd meddwl.

Hil

Mae cyfraddau is o broblemau iechyd meddwl cyffredin ymysg pobl Ddu Affricanaidd a Caribiaidd sy'n byw yn y DU o'u cymharu â grwpiau ethnig eraill, fodd bynnag, maent yn fwy tebygol o gael diagnosis o broblemau iechyd meddwl difrifol. Mae pobl Ddu Affricanaidd a Charibiaidd hefyd yn llawer mwy tebygol o gal eu rhoi dan orchymyn o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl o'u cymharu â grwpiau ethnig eraill. Mae menywod ifanc o leiafrifoedd ethnig yn llawer mwy tebygol o gymryd eu bywydau eu hunain na menywod Gwyn Prydeinig.

Trawma a digwyddiadau sy'n achosi straen, tlodi, diweithdra ac ansefydlogrwydd o ran tai, ynysig yn gymdeithasol ac unigrwydd, gwahaniaethu ac anghydraddoldeb.

Ffurflen 3: Asesiad o Berthnasedd a Blaenoriaeth

Bydd ystadegau a gesglir ar atgyfeiriadau a derbyniadau o fewn gwasanaethau iechyd meddwl yn adlewyrchu'r boblogaeth o bob cwr o Went. Fodd bynnag, rydym yn sylweddoli bod angen ystyried anghenion grwpiau lleiafrifol sy'n defnyddio ein gwasanaethau wrth weithio tuag at ffordd newydd o ddarparu gwasanaethau.

Wrth edrych ar y dystiolaeth a amlinellir uchod, credwn bod trawsnewid gwasanaethau iechyd meddwl yn berthnasol iawn o ran rhwymedigaeth y Bwrdd Iechyd i gyflawni ei ddyletswyddau o dan ddeddfwriaeth cydraddoldeb, cael gwared â gwahaniaethu, symud cydraddoldeb yn ei flaen a meithrin perthynas dda rhwng unigolion sy'n rhannu nodweddion gwarchodedig a'r rheiny nad ydynt. Mae'n rhaid i'r ffordd yr ydym yn cyflawni

SGRINIO

gwasanaethau iechyd meddwl gymryd anghenion penodol y rheiny sy'n defnyddio ein gwasanaeth i ystyriaeth. Drwy ymgynghori, rydym yn bwriadau ymgymryd ag ymgysylltiad pellach wedi ei dargedu gyda'r grwpiau sydd wedi eu nodi uchod sydd fwyaf tebygol o ddioddef problemau iechyd meddwl.

Cam 3

Mae'r rhaglen trawsnewid Gwasanaethau Iechyd Meddwl ar hyn o bryd yng Ngham cyntaf y broses asesu effaith ar gydraddoldeb. Rydym wedi dechrau mynd ati i nodi effeithiau posib a chymau posib y gellir eu cymryd er mwyn lleihau neu gael gwared o anfantais. Bydd tystiolaeth bellach a fydd yn sail i'r broses asesu effaith ar gydraddoldeb yn cael ei chasglu yn ystod yr ymgynghoriad ffurfiol.

Rydym wedi gwneud gwaith Mapio a Dadansoddi Rhanddeiliaid fel modd o ganfod pwy y mae angen i ni ymgysylltu â hwy er mwyn dod o hyd i fwy o wybodaeth ar effaith ein cynigion ar yr unigolion sy'n defnyddio ein gwasanaethau iechyd meddwl. Rydym eisiau gwybod pa effaith y gallai ein penderfyniadau eu cael ar ddefnyddwyr gwasanaeth (yn enwedig y rheiny o grwpiau gwarchodedig), eu teuluoedd, ein staff a'n sefydliadau partner. Bydd gweithgareddau ymgysylltu'n cael eu cynnal er mwyn cofnodi safbwyntiau'r cyhoedd, staff a rhanddeiliaid ar broblemau, pryderon a chwestiynau sy'n ymwneud â'r gwasanaethau iechyd meddwl presennol a'r model newydd yr ydym yn ei gynnig o ran gwasanaethau iechyd meddwl.

Bydd y dulliau o ymgysylltu'n cynnwys:

- Gweithdai a chyfarfodydd grŵp wedi'u hwyluso
- Cyfarfodydd wyneb yn wyneb un i un
- Cyfathrebu digidol: e-bost a survey monkey

Ymatebion llawrydd wedi eu hysgrifennu â llaw.

Bydd yr ymgysylltiad yn gynhwysol, helaeth a thrylwyr. Bydd y deg maes craidd o ran canfyddiadau canlynol yn cael eu hymchwilio drwy ymgysylltiad:-

- **Ymateb i newid**
- **Mynediad at Wasanaethau Iechyd Meddwl**

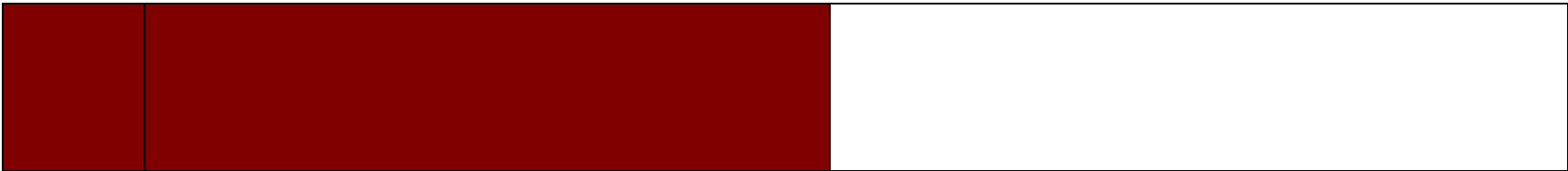
SGRINIO

- **Deall a Rheoli Argyfwng**
- **Problemau o ran gweithlu**
- **Ardaloedd Gwledig a Gwasanaethau Iechyd Meddwl**
- **Systemau a Rheoli**
- **Cydweithio**
- **Gwerthoedd ac Ymddygiadau**
- **Ymgysylltu, Ymchwil a Rhannu Gwybodaeth**
- **Canlyniadau a Ddymunir**

Ffurflen 4: Edrychwch yn fanwl ar y wybodaeth sydd wedi ei chasglu hyd yma

1.	A oes gennych wybodaeth ddigonol? (Cyfeiriwch at Ffurflen 2 : Casglu Gwybodaeth am gymorth os oes angen)	Nac oes Bydd yr ymgysylltiad hwn yn cael ei ddefnyddio i gasglu adborth pellach ar fylchau yn ein gwybodaeth a fydd yn sail i welliannau i wasanaethau.
2.	A oes modd i chi symud ymlaen gyda'r rhaglen wrth i'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb fynd rhagddo?	Oes, wrth barhau â'r broses ymgysylltu ac ymgynghori gyda'r bwriad o gasglu gwybodaeth bellach a fydd yn gwella'r asesiad o'r effaith yma ymhellach.
3.	A yw'r wybodaeth a gasglwyd yn berthnasol i'r holl nodweddion gwarchodedig?	Nac ydyw Bydd gwybodaeth yn cael ei chasglu er mwyn cael dealltwriaeth well o feysydd y mae angen gwybodaeth arnynt drwy'r broses ymgynghori.
4.	Pa wybodaeth ychwanegol (os o gwbwl) sydd ei hangen?	Bydd hyn yn cael ei adolygu trwy gydol y cyfnod ymgysylltu. Bydd rhai ffynonellau gwybodaeth ar gael drwy systemau gweinyddol clinigol/cleifion perthnasol.
5.	Sut y byddwch yn casglu'r wybodaeth ychwanegol sydd ei hangen? Nodwch pa gyrff cynrychioliadol y byddwch mewn cysylltiad â hwy er mwyn cyflawni hyn	Bydd y wybodaeth yn cael ei diweddaru a'i chadarnhau yn barhaus drwy gydol y cyfnod ymgysylltu yma.

SGRINIO

SGRINIO

Ffurflen 5: Mesurwch/Aseswch effaith posibl y rhaglen ar yr holl Nodweddion Gwarchodedig

	Gwybodaeth wedi ei chasglu ar ffurflen 2 a 4	Ystyriwch effaith tebygol/posibl y dystiolaeth	Positif	Gwahaniaeth ol	Negyddol
Oed	Oes	Darpariaeth briodol o wasanaeth	x		
Anabledd	Oes	Gwella'r darpariaeth o ran gwasanaeth	x		
Rhyw	Oes	Gwella'r darpariaeth o ran gwasanaeth	x		
Ailbennu Rhywedd	Amherthnasol				
Hawliau Dynol	Amherthnasol				
Beichiogrwydd a Mamolaeth	Oes	Sicrhau bod y fam a'r babi'n iach	x		
Hil/ Ethnigrwydd/ Cenedligrwydd	Amherthnasol				

SGRINIO

	Gwybodaeth wedi ei chasglu ar ffurflen 2 a 4	Ystyriwch effaith tebygol/posibl y dystiolaeth	Positif	Gwahaniaeth ol	Negyddol
Crefydd neu Gred	Oes	Cyfleusterau a darpariaethau ar gael	x		
Cyfeiriadedd Rhywiol	Amherthnasol	Amherthnasol			
Y Gymraeg	Oes	Darpariaeth o ran yr iaith Gymraeg		x	

Ffurflen 6: Ystyriwch unrhyw ffactorau gwahanol a fyddai'n lleihau neu gael gwared o'r effeithiau negyddol

1.	Disgrifiwch unrhyw gamau gweithredu lliniaru a gymerwyd er mwyn lleihau effeithiau negyddol	Dadansoddiad llawn o randdeiliaid wedi ei wneud gan roi ystyriaeth i'r holl nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys mynediad priodol i ddogfennau, mynediad i adeiladau (os yn berthnasol), dulliau amrywiol o gyfathrebu/ adrodd yn ôl / gofyn cwestiynau / codi pryderon. Gellir gwneud gais am gyfieithiad.
----	---	---

SGRINIO

2.	A oes strategaeth yn ei lle er mwyn delio ag effeithiau negyddol nad oes modd eu hosgoi ond nad ydynt yn anghyfreithlon na ellir eu lliniaru	Bydd cais yn cael ei wneud am gyngor a chefnogaeth gan wasanaethau arbenigol os oes angen er mwyn sicrhau bod unrhyw effeithiau negyddol ar unigolion yn cael eu lliniaru
3.	Disgrifiwch unrhyw gamau gweithredu sydd wedi eu cymryd er mwyn manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i hybu cydraddoldeb; h.y. newidiadau i'r polisi, rheoliadau, canllawiau, cyfathrebu, monitro neu adolygu	Gwnaed dadansoddiad o randdeiliaid gan gynnwys llywodraethu, gofyn am gyngor ac arweiniad gan wasanaethau priodol megis: Awdurdod Lleol Cyngor Iechyd Cymunedol Darparwyr Trydydd Sector Elusennau Gwasanaethau Arbenigol
4.	What changes have been made as a result of conducting this EqIA?	

Cael gwared / lliniaru effeithiau negyddol a chynyddu'r effeithiau positif ar gyfer grwpiau gwarchodedig

SGRINIO

Bydd y prosiect yn gweithio tuag at gael gwared neu liniaru effeithiau negyddol a nodwyd drwy'r broses ymgysylltu a bydd hyn yn digwydd yn barhaus yn ystod bob cam o'r prosiect. Mae datblygu'r model gwasanaeth newydd yn cynnig cyfleoedd o ran creu effeithiau positif a gwella profiadau staff a chleifion. Bydd y gwaith yn canolbwyntio ar wella'r rhain.

Mae'n bwysig nodi y bydd gwybodaeth bellach ar effeithiau ar gydraddoldeb yn dod i'r wyneb wrth i'r broses ymgynghori fynd rhagddi. Bydd angen cofnodi ac ystyried y rhain yn barhaus fel rhan o gynllun ymgynghori.

Bydd gwaith sy'n ymwneud â gwella mynediad ar gyfer pobl sydd â nam ar y synhwyrâu yn bwynt trafod allweddol yn ystod y gwaith o ddatblygu gwasanaethau. Mae cyflwyno apiau a defnyddio technoleg er mwyn gwella cyfathrebu'n faes a fydd yn cael ei ystyried a bydd y grŵp prosiect yn ceisio ymgysylltu'n frwd gyda grwpiau sydd â nam ar eu lleferydd yng Ngwent ar y mater yma.

At hyn, mae disgwyl y bydd effaith positif yn deillio o gyflwyno'r Uned Asesiadau a Gwasanaethau Argyfwng. Bydd yr uned yn adeilad lleol, canolig a fydd yn cynnal asesiadau argyfwng 24 awr y dydd. Yn ogystal â hyn, bydd Tŷ Cymorth yn cael ei sefydlu y gellir ei ddefnyddio yn hytrach na derbyn cleifion i ysbyty.

SGRINIO

Ffurflen 7: Adroddiad ar Ganlyniadau

Sefydliad:	
------------	--

Noddir y Cynnig Gan	Enw:	
	Teitl:	
	Adran:	

Teitl y Polisi:	
-----------------	--

Yn gryno - Nodau ac Amcanion y Polisi:	
--	--

SGRINIO

--	--

A wnaed y penderfyniad i barhau i wneud i Asesiad llawn o’r Effaith ar Gydraddoldeb?	Do ☐	Naddo ☐
	Cofnodwch y rheswm dros y penderfyniad:	
Os na, a oes unrhyw broblemau y mae angen eu datrys?	Oes ☐	Nac oes ☐
	Cofnodwch y manylion:	

A yw’r polisi’n gyfreithlon?	Ydy ☐	Nac ydy ☐
------------------------------	------------------------------	----------------------------------

	Bydd ☐	Na fydd ☐
--	-------------------------------	----------------------------------

SGRINIO

A fydd y polisi'n cael ei fabwysiadu?	Os na, cofnodwch y rheswm ac unrhyw gamau gweithredu y mae angen eu cymryd:
---------------------------------------	---

A oes trefniadau monitro yn eu lle?	Oes ☐	Nac oes ☐
	Cyfeiriwch at y Cynllun Gweithredu (Ffurflen 8)	

Pwy yw'r Swyddog sy'n arwain ar y gwaith?	Enw:	
	Teitl:	
	Adran:	
Dyddiad Adolygu'r Polisi:		

Llofnod pob parti:	Enw	Teitl	Llofnod
--------------------	-----	-------	---------

SGRINIO

Nodwch os gwelwch yn dda: mae angen atodi Cynllun Gweithredu i'r Adroddiad ar Ganlyniadau yma cyn ei arwyddo			

Sut y bydd cymunedau a gweithwyr sydd â'r nodweddion a warchodir gan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn elwa o'r prosiect hwn?

Bydd unrhyw gynnig a ddewisir yn cael ei weld fel cyfle i gadw neu atgyfnerthu unrhyw arfer da a datrys unrhyw anghydraddoldeb neu methiant i fethu â hybu cydraddoldeb ac amrywiaeth mewn modd bositif. Yn ddibynnol ar ba opsiynau a fydd yn cael eu symud ymlaen i gam nesaf y gwaith, mae'n bosib y bydd grwpiau gwarchodedig gwahanol yn gweld gwelliannau gwahanol. Bydd y rhain yn cael eu nodi drwy'r AEG a fydd yn cael ei wneud fel rhan o'r cynlluniau i roi'r newid i wasanaethau ar waith.

SGRINIO

Byddwn yn edrych ar ffyrdd o gael gwared â gwendidau presennol o fewn y system megis dyblygu gofal a hygyrchedd, ac rydym yn parhau'n ymrwymedig i sicrhau, cyhyd â sy'n ymarferol bosibl, ein bod yn gwneud y mwyaf o gyfleoedd i hybu cydraddoldeb a hawliau dynol.

SGRINIO

Ffurflen 8: Cynllun Gweithredu

Fe’ch cynghorir i ddefnyddio’r templed isod i gofnodi unrhyw gamau y bwriedir eu cymryd yn dilyn cwblhau’r Asesiad o’r Effaith ar Gydraddoldeb. Dylech gynnwys unrhyw newidiadau adferol sydd wedi cael eu gwneud er mwyn lleihau neu gael gwared o effeithiau negyddol posib neu wirioneddol, yn ogystal ag unrhyw drefniadau i gasglu data neu wneud ymchwil pellach. **Dylid cwblhau’r Cynllun Gweithredu hwn law yn llaw â’r Adroddiad ar Ganlyniadau**

	Ymateb	Camau arfaethedig	Swyddog cyfrifol	Amserlen	Cynnydd
1. A fydd y polisi’n cael ei fabwysiadu?	Bydd / Nafydd				
2. Os na, nodwch y rhesymau ac unrhyw gamau gwahanol y cytunwyd arnynt:					

SGRINIO

	Ymateb	Camau arfaethedig	Swyddog cyfrifol	Amserlen	Cynnydd
(Os na fydd y polisi'n cael ei fabwysiadu, ewch i Gam 9)					
3. Sut y bydd effeithiau'r polisi'n cael eu monitro?					
4. Pa ddata monitro a fydd yn cael ei gasglu?					
5. Sut y bydd y data yma'n cael ei gasglu?					

SGRINIO

	Ymateb	Camau arfaethedig	Swyddog cyfrifol	Amserlen	Cynnydd
6. Pryd fydd y data monitro'n cael ei ddadansoddi?					
7. Pwy fydd yn dadansoddi'r data?					
8. Pa newidiadau sydd wedi eu gwneud yn sgil yr Asesiad o'r Effeithiau ar Gydraddoldeb yma?					
9. Os yw'n bosib y bydd y polisi yn cael effaith wahaniaethol ar grwpiau penodol, nodwch pa drefniadau sydd yn eu lle neu					

SGRINIO

	Ymateb	Camau arfaethedig	Swyddog cyfrifol	Amserlen	Cynnydd
sy'n cael eu cynnig er mwyn lliniaru'r effeithiau.					
10. Cyfiawnhad: pan fydd effeithiau negyddol ar grwpiau penodol yn deillio o bolisi, ond mae rhesymau da dros beidio eu lliniaru, nodwch y rhesymau rheiny yma					
11. Rhowch fanylion unrhyw gamau gweithredu sydd ar y gweill neu sydd wedi eu cymryd i hybu cydraddoldeb					

SGRINIO

	Ymateb	Camau arfaethedig	Swyddog cyfrifol	Amserlen	Cynnydd
12. Disgrifiwch y trefniadau ar gyfer cyhoeddi'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb					
13. Pryd fydd yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cael ei adolygu?					

SGRINIO

Monitro, Gwerthuso ac Adolygu

Fel rhan o'r prosiect i fesur effeithiau'r newid ir gwasanaeth ar amrywiaeth eang o randdeiliaid, gan gynnwys defnyddwyr gwasanaeth, gofalmwr a staff, bydd y Gymuned Ymarfer ar Ymgysylltu, sydd yn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd Trawsnewid, yn gwerthuso effeithiau'r newid. Bydd y gwerthusiad yn cynnwys yr effaith ar grwpiau gwarchodedig a bydd yn cael ei gynnwys fel eitem safonol ar agenda'r cyfarfodydd a gynhelir bob yn ail fis (Gellir cael gafael ar Gylch Gorchwyl y Gymuned Ymarfer ar Ymgysylltu drwy wneud cais).

Ni fwriadwyd i'r ddogfen hon fod yn ddatganiad diffiniol ar effaith posibl rhaglen Trawsnewid lechyd Meddwl i oedolion nac ar yr effaith ar grwpiau sydd â nodweddion gwarchodedig. Diben y ddogfen yw egluro ein dealltwriaeth o'r effaith posib, ar y pwynt penodol hwn yn y broses asesu'r effaith ar gydraddoldeb. Trwy ddilyn y broses Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb byddwn yn nodi ac yn rhoi sylw i unrhyw flychau o ran ein gwybodaeth drwy ymgysylltu'n barhaus gyda'r cyhoedd a'n rhanddeiliaid.

Camau Nesaf

Yn ystod y camau nesaf o ran ymgynghoriad byddwn yn edrych yn fanylach ar yr hyn y gallai pobl ei ddweud wrthym am sut y byddant yn cael eu heffeithio gan y cynigion o ran eu nodweddion gwarchodedig er mwyn ein galluogi i geisio cael gwared neu liniaru unrhyw anfantais posib.

Byddwn yn parhau i ddiweddarau asesiad o'r effaith hwn yn ystod yr ymgynghoriad, gan ystyried adborth a roddwyd i ni yn ystod yr ymgynghoriad. Er mwyn ein helpu, rydym yn gofyn am adborth ar unrhyw effaith y teimlwch y dylem wybod amdano – boed yn bositif neu'n negyddol.

Yn benodol, byddwn yn cynnwys unigolion o grwpiau gwarchodedig sy'n cael eu cynrychioli'n anghymesur ymysg defnyddwyr gwasanaethau ieuchyd meddwl.

Rydym wedi creu grŵp sy'n cynnwys unigolion annibynnol sydd â diddordeb mewn cydraddoldeb i roi cyngor ac i herio'r gwaith er mwyn gwneud yn siŵr ei fod mor drylwyr â phosibl. Bydd y Bwrdd Iechyd yn llwyr ymwybodol o ganlyniad yr asesiad cyn i unrhyw benderfyniad gael ei wneud.

SGRINIO

Atodidau

- Dadansoddiad o Randdeiliaid
- Rhestr o ddarpariaethau a wnaed a newidiadau rhesymol er mwyn sicrhau y gall pawb gymryd rhan yn yr ymgysylltiad a'r ymgynghoriad gydag amrywiaeth o fethodolegau er mwyn darparu mynediad corfforol i ddigwyddiadau a gwybodaeth yn ogystal â mynediad rhithwir drwy ddogfennau, newyddlenni, byrddau gwybodaeth, Hawdd eu Darllen, BSL.
- Cofnodion cyfarfodydd sydd wedi trafod ystyriaethau cydraddoldeb ar gyfer y rhaglen a'i ffrydiau gwaith.